Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 245 (13.507).
26 ОКТЯБРЬ 1966 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ДЕҲҚОНЧИЛИК ВА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ДАВЛАТГА СОТИШ ПЛАНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ СУРАТДА ТЎЛА ВА ОШИРИБ БАЖАРАЁТГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

ЭКОНОМИКАМИЗ ЮКСАЛИШДА

Ўзбекистон ССР саноатида давлат планининг 1966 йил тўққиз ойида бажарилиш якунлари тўғрисида

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

Саноат ходимлари КПСС XXIII съездининг янги беш йиллик учун белгилаб берган вазифаларини бажара бориб ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг қирқ тўққиз йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириб, саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми бўйича, саноат маҳсулоти энг муҳим турларининг кўпчилиги ва бошқа кўрсаткичлар бўйича 1966 йил тўққиз ойи планини муддатидан олдин бажардилар.

Республика саноати 1966 йил тўққиз ойи мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш давлат планини 103 процент бажарди. Ўтган йилнинг январь-сентябрь ойларидагига нисбатан саноат ишлаб чиқариши ҳақиқатда ўн процент ўсди. Тошкент шаҳри, республиканинг ҳамма областлари ва Қорақалпоғистон АССР саноати тўққиз ойлик планни ошириб бажарди.

Саноатнинг айрим тармоқларида маҳсулотнинг умумий ҳажми қуйидагича ўсди.

	1966 йил тўққиз ойида 1965 йил тўққиз ойига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия ва иссиқлик энергияси	107
Ёқилғи саноати	126
шу жумладан газ саноати	132
Қора ва рангли металлургия	130
Химия саноати	116
Машинасозлик ва металл ишлаш	110
Ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноати	107
Бинокорлик материаллари саноати	113
Енгил саноат	108
Озиқ-овқат саноати	106

Айрим министрликлар ва идоралар қарамоғидаги корхоналарда планнинг қандай бажарилганлиги ва ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш қандай ўсганлигини қуйидаги маълумотлар кўрсатиб турибди.

	1966 йил тўққиз ойи планининг бажарилиш проценти	1966 йил тўққиз ойида 1965 йил тўққиз ойидагига нисбатан процент ҳисобида
Умумиттифоқ министрликларига қарашли корхоналар бўйича:		
СССР Газ саноати министрлиги	98	125
СССР Оғир, энергетика ва транспорт машинасозлиги министрлиги	104	104
СССР Электротехника саноати министрлиги	102	111
СССР Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	101	99
СССР Приборсозлик, автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги	127	178
СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	97	97
СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати учун машинасозлик ва рўзғор асбоблари министрлиги	99,3	111
СССР Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	102	104
СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги	102	112
Иттифоқ-республика ва республика министрликлари ҳамда идораларига қарашли корхоналар бўйича:		
СССР Қора металлургия министрлиги	104	108
СССР Рангли металлургия министрлиги	103	132
СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	102	140
«Узбекуголь» комбинати	103	99
«Узбекнефть» бирлашмаси	103	94
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	102	107
Ўзбекистон ССР Химия саноати бошқармаси	106	117
Ўзбекистон ССР Мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси	103	110
Ўзбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлиги	100,6	111
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	102	104
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	103	110
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	103	106
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	105	106
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги бошқармаси	104	101
Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари ва омухта ем саноати министрлиги	107	107
Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлиги	100,5	117

Республика саноати электр энергия ҳосил қилиш, нефть, газ, кўмир қазиб олиш, пўлат эритиш, прокат, бронекабель, осма кранлар, центробеж насослар, тракторлар, трактор прицеплари, цемент, пахта толаси, ип газлама, шойи газлама, чарм пойафзал, сариёғ ва ўсимлик ёғи ҳамда бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик планни тўла ва ошириб бажарди.

Саноат маҳсулотининг энг муҳим турлари қанча миқдорда ишлаб чиқарилганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

	1966 йил тўққиз ойида ишлаб чиқарилгани	1966 йил тўққиз ойида 1965 йил тўққиз ойидагига нисбатан процент ҳисобида
Район электр станциялари ва блок станциялар ҳосил қилган электр энергия — миллиард киловатт-соат	8,4	105
Нефть — минг тонна	1.296	97
Газ — миллиард кубометр	15,9	140
Кўмир — минг тонна	3.236	98
Пўлат — минг тонна	287	105
Қора металлар прокати — минг тонна	197	105
Минерал ўғитлар (шартли бирликларда) — минг тонна	1.861	119
Кучланувчи трансформаторлар — минг киловольт-ампер	1.114	128
Бронекабель — минг километр	11,1	117
Центробеж насослар — минг дона	12,3	120
Компрессорлар — дона	1.168	119
Тракторлар — минг дона	14,0	112
Трактор прицеплари — минг дона	22,3	114
Кўсак чувиш машиналари — дона	1.857	111
Пахта териш машиналари — дона	5.455	94
Осма электр кранлар (махсус кранлар ҳам шу ҳисобга киради) — дона	713	104
Экскаваторлар — дона	736	95
Цемент — минг тонна	1.958	106
Йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар — минг кубометр	1.420	114
Деворбоп панеллар — минг квадрат метр	1.230	121
Бинокорлик ғишти (колхозлар ишлаб чиқаргани бу ҳисобга кирмайди) — миллион дона	869	104
Асбоцемент шифер — миллион шартли тахта	150,7	131
Қоғоз — минг тонна	14,9	116
Мебель — миллион сўмлик	19,5	101
Рўзғор холодильниклари — минг дона	23,0	110
Пахта толаси — минг тонна	937	105
Хом ипак — тонна	729	106
Каноп толаси — минг тонна	25,2	101
Ип газламалар — миллион квадрат метр	139,5	94
Шойи газлама — миллион квадрат метр	29,2	117
Пайпоқлар — миллион жуфт	22,0	102
Ички трикотаж — миллион дона	13,9	113
Устки трикотаж — минг дона	4.433	112
Чарм пойафзал — миллион жуфт	11,1	106
Балиқ овлаш — минг центнер	102,2	83
Сариёғ*) — тонна	5.753	104
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари — сут, творог, кефир, простокваша, қаймоқ, сметана ва бошқа маҳсулот (сутга айлантириб ҳисоблаганда*) — минг тонна	121,0	106
Ўсимлик ёғи*) — минг тонна	235,0	110
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	41,7	97
Консервалар — миллион шартли банка	162,2	86
Совун (таркибидаги ёғ кислоталари 40 процентлига айлантириб ҳисоблаганда) — минг тонна	86,6	102

Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан электр энергия ҳосил қилиш 390 миллион киловатт-соат, газ қазиб олиш 4,5 миллиард кубометр, минерал ўғитлар ишлаб чиқариш 292 минг тонна, бронекабель ишлаб чиқариш 1,6 минг километр, центробеж насослар ишлаб чиқариш 2.065 дона, тракторлар ишлаб чиқариш 1.487 дона, трактор прицеплари ишлаб чиқариш 2.756 дона, осма электр кранлар (шу жумладан махсус кранлар) ишлаб чиқариш 25 дона, цемент ишлаб чиқариш 116 минг тонна кўпайди.

Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда енгил саноат ва озиқ-овқат саноати маҳсулотлари, шунингдек маданий-маиший моллар ишлаб чиқариш кўпайди, чунончи: 2 минг тонна кўп қоғоз, 268 минг сўмлик кўп мебель, 45,8 минг тонна кўп пахта толаси, 4,3 миллион квадрат метр кўп шойи газлама, 467 минг дона кўп устки трикотаж, 582 минг жуфт кўп чарм пойафзал, 239 тонна кўп сариёғ, 20,8 минг тонна кўп ўсимлик ёғи ишлаб чиқарилди.

Саноатнинг бир қанча тармоқларидаги корхоналар ишининг техникавий иқтисодий кўрсаткичлари бирмунча яхшиланди.

Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан цемент тегирмонларининг соатлик унумдорлиги кўпайди, улардан фойдаланиш коэффициенти ўсди, уларнинг бекор туриши камайди. Электр энергияси билан иссиқлик энергияси ҳосил қилишга сарфланадиган шартли ёқилғининг салмоғи камайди. Чигитдан ёғ ажратиб олиш кўпайтирилди.

Тўққиз ой мобайнида меҳнат унумдорлигини ошириш плани ортиғи билан бажарилди, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан меҳнат унумдорлиги 6 процент ўсди.

Товар маҳсулот таннархини камайтириш плани ошириб бажарилди.

Саноат корхоналари замонавий технология процессларини ҳамда фан ва техниканинг илғор ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий қилишни давом эттирдилар.

Рационализаторлар билан ихтирочилар техникани тараққий эттиришга катта ҳисса қўшдилар. Тўққиз ой мобайнида 20 мингтадан ортиқ рационализаторлик таклифи ва ихтиролар ишлаб чиқаришга жорий этилди.

Шу билан бирга саноат ишлаб чиқаришини ташкил этишда камчиликларга ҳам йўл қўйилди. Компрессорлар, кучланувчи трансформаторлар, кўсак чувиш машиналари, пахта териш машиналари, йиғма темир-бетон конструкциялар ва деталлар, деворбоп панеллар, бинокорлик ғишти, асбоцемент шифер, хом ипак, каноп толаси, пайпоқлар, ички трикотаж, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари, консервалар ва маҳсулотларнинг бошқа баъзи турларини ишлаб чиқариш бўйича белгиланган тўққиз ойлик план бажарилмади.

Бир қанча саноат корхоналари ишлаб чиқаришнинг ҳажми бўйича, меҳнат унумдорлиги, таннархни камайтириш ва жамғармаларни кўпайтириш бўйича белгиланган планларни бажаришни таъминламади. Айрим корхоналар янги ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватларини ўзлаштиришда сусткашлик қилмоқдалар, техникавий, иқтисодий кўрсаткичлар бўйича, ишлаб чиқаришга илғор технологияни, комплекс механизацияни жорий этиш ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш бўйича белгиланган планларни бажармаяптилар.

* * *

Корхоналарни планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига кўчиришга тайёрлаш давом эттирилди.

Янги шароитларда ишлаётган корхоналар оширилган планларни ортиғи билан бажардилар ва маҳсулот сотиш ҳажмини ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 18 процент, меҳнат унумдорлигини эса 9 процент оширдилар. Корхоналар моддий рағбатлантириш фондидан ходимларга мукофотлар тўладилар ва асосий фондлар билан оборот маблағлари учун бюджетга бериладиган тўловлар планини ошириб бажардилар.

*) Колхозлар етиштиргани ва аҳоли рўзғорида етиштирилгани бу ҳисобга кирмайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТИЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН МАРРАГА ЕТДИ

Қорақалпоғистон Автоном республикасининг пахтакорлари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) ҳамда май (1966 йил) Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, бу йил чигит экишни энг қулай агротехника муддатларида тамомладилар, ғўзани яхши парвариш қилдилар, барча майдонда мўл ҳосил етиштирдилар ва пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари — 25 октябрда бажардилар.

Автоном республика колхоз ва совхозлари тайёрлов пунктларига 229 минг тоннадан зиёд ёки ўтган йилнинг шу муддатидагига нисбатан 17 минг тонна кўп «оқ олтин» етказиб бердилар. Тайёрланган пахтанинг 90 проценти биринчи сортларга қабул қилинди.

Бу йил механизацияни кенг қўлланиш туфайли терим машиналари билан 75 минг тоннадан ортиқ ёки давлатга топширилган пахтанинг учдан бир қисми териб олинди.

Қорақалпоғистон пахтакорлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга пландан ташқари яна камида 51 минг тонна пахта сотиш ва ялпи ҳосилни 280 минг тоннага, шу жумладан машиналарда терилган пахтанинг миқдорини 90 минг тоннага етказиш, барча ҳосилни нобуд қилмай йиғиб-териб олиш, барча кузги-қишки ишларни ўтказишга намунали тайёргарлик кўриш ва уни қулай агротехника муддатларида туғаллаш ҳақида сўз беришди.

МАШИНАЛАР КАТТА ЙЎЛДА

Машина деҳқоннинг ўнг қўли бўлиб қолди. Айниқса бу йилги шароитда терим агрегатлари кенг ва катта йўлга чиқиб олди. Республикамизда машина терими планининг муддатидан илгари бажарилганлиги ҳам буни исботлаб турибди.

Пахта теримини механизациялаш ишига совхозимиз механик-ҳайдовчилари ҳам ўз ҳиссасини қўшяптилар. Бу йилги мавсумда далаларимизда 100 та «зангори кема» бетиним ишлаб турибди. Уларни 200 та механик-ҳайдовчи бошқармоқда. Теримни икки сменада олиб бораётганлигимиз туфайли совхоз давлатга 8250 тонна «оқ олтин» сотиб йиллик планни бажариб қўйди. Шунча пахтанинг 5350 тоннаси машиналар бункеридан тўкилди. Бу Қорақалпоғистон хирмонига бизнинг улушимиздир.

Механик-ҳайдовчилар и м и з нинг жасорати ҳаммани қойил қолдирганлигини алоҳида таъкидламоқ керак. К. Норибоев, У. Зокирова, С. Ёқубова, Б. Айтбоева каби ўнлаб механик-ҳайдовчилар ҳозиргача 85-120 тоннадан пахта тердилар. Менинг шу кунга қадар машинада терган пахтам 125 тоннадан ошиб кетди.

Машиналар иш унумини оширишм билан бирга маҳсулот таннархини камайтиришда, кўп даромад олишда ҳам қўл келмоқда. Шу туфайли хўжалигимиз бу йил пахтачиликнинг ўзидан қарийб 800 минг сўм фойда олади. Бир центнер пахтанинг таннархи эса ўтган йилдагига қараганда 3 сўм 20 тийинга арзонлашади.

Биз бу йил мамлакатга 11250 тонна пахта етказиб берамиз. Бу ишда механик-ҳайдовчилар алоҳида намуна кўрсатишяпти.

М. УРИНБОЕВ,
Қўнғирот районидаги Киров номли совхознинг механизатори.

КАМ МАБЛАҒ САРФЛАБ...

Кам меҳнат ва маблағ сарфлаб арзон ҳамда мўл пахта етиштириш эндиликда ҳаммамизнинг шиоримиз бўлиб қолди. Районимиз пахтакорлари бунга тўла амал қилиб, ҳосилдорликни ошириш йўлида ғайрат кўрсатдилар. Ерларни экишга тайёрлаш, чигит экиш, ғўза қатор ораларини ишлашдан тортиб, то ҳосил йиғим-теримигача бўлган ҳамма ишлар комплекс механизациялаштирилганлиги оғиримизни анча енгиллаштиряпти. Ҳар бир хўжаликда ўнлаб комплекс механизациялашган бригада ва звенолар тузганмиз. Улар ўзлари етиштирган ҳосилни ўз кучлари билан териб олишяпти.

Районимизда СССР Олий Совети депутати Усенбой Болтаниёзов, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети депутати Жақсигул Файзуллаева, Тўраниёз Абдураимов, Пардабой Омонниёзов, Гулой Тўрабоева ўртоқлар бошчилик қилаётган механизациялашган бригадалар машъал бўлиб порламоқда. Улар шу кеча-кундузда мажбурият ҳисобига пахта топширишяпти.

Давлат томонидан кўрсатилаётган жуда катта моддий техника ёрдамига таянган районимиз меҳнаткашлари ҳозиргача пландаги 25400 тонна ўрнига 27500 тонна «оқ олтин» сотдилар. Салкам 15000 тонна пахта «пўлат этак»лардан тўкилди. 270 та агрегат бетиним ишлаб турганлиги натижасида машина терими планини муддатидан илгари бажардик.

Топширилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинганлиги эвазига район хўжаликлари 1,5 миллион сўм фойда кўрдилар. Совхоз ишчиларининг ўртача ойлик иш ҳақи 66 сўмдан 110 сўмга кўпайди.

Энгельс номли, Куйбишев номли, Жданов номли, «Халқобод» совхозлари мажбурият ҳисобига 8-16 процент миқдорида пахта топшириб қўйдилар. Автоном республика пахта планини тўлдирган шу дамларда ҳамма жойда иш қизғин тус олган.

Районимиз меҳнаткашлари Октябрь байрами кунигача мамлакатга тағин 10000 тонна «оқ олтин» етказиб берадилар.

О. КЎЛБОЕВ,
Кегайли район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи.

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 25 октябрга бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

ҚАШҚАДАРЁ	0,75	101,70	0,49	120,09
ТОШКЕНТ	1,06	100,28	0,81	113,78
ҚҚ АССР	1,91	99,36	1,90	93,64
Самарқанд	2,10	95,03	2,26	96,08
Сурхондарё	1,37	93,49	0,72	98,62
Хоразм	2,44	92,70	3,47	79,30
Бухоро	1,34	92,35	1,34	110,62
Фарғона	1,35	87,08	2,04	106,68
Андижон	1,38	85,89	1,90	106,45
Сирдарё	1,53	83,86	1,08	92,18
Республика бўйича	1,52	91,27	1,59	100,13

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШ-СЕМИНАРИ

Партия ходимларининг КПСС Марказий Комитети томонидан чақирилган кенгаш—семинари 25 октябрда тамом бўлди. Бу кенгаш-семинар КПСС XXIII съездининг қарорлари асосида идеология иши масалаларини муҳокама қилишга бағишланган эди.

Семинар ишида КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, шунингдек КПСС Марказий ревизия комиссиясининг раиси Г. Ф. Сизов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари ва уларнинг ўринбосарлари, СССР министрлари, давлат комитетларининг раислари, бошқармалар, ижодий союзлар, матбуот, радиоэшиттириш ва телевидение органларининг раҳбарлари, фан ва маданият арбоблари қатнашдилар ҳамда доклад қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари Москва ва Ленинград шаҳарлари, Москва областидаги партия ташкилотларининг иш тажрибаси билан танишдилар, Москва шаҳар Советида бўлдилар ва Москва шаҳар қурилишининг бориши ва истиқболлари билан танишдилар, саноат корхоналари, қурилишлар, илмий ва маданий муассасаларга бордилар, ижодкор интеллигенция билан учрашдилар.

Кенгаш-семинарнинг охирги кунида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Марказий Комитет секретари П. Н. Демичев нутқ сўзлади.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

МАРОКАШ КОРОЛИ ҲАСАН II НИНГ МОСКВАДА БЎЛИШИ

Марокаш короли Ҳасан II 24 октябрда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н В. Подгорний ҳузурида бўлди.

Н. В. Подгорний билан король Ҳасан II ўртасида дўстона суҳбат бўлиб, унда иккала мамлакатни қизиқтирувчи масалалар тилга олинди.

* * *

Марокаш короли Ҳасан II 24 октябрда Кремлда СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ҳузурида бўлди.

А. Н. Косигин билан король Ҳасан II ўртасидаги учрашув вақтида бўлган суҳбат дўстона вазиятда ўтди. (ТАСС).

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ ТАМОМ БЎЛДИ

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал ва Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг аъзоси, Монголия Халқ Республикаси Халқ Армияси ишлари министри генерал-полковник Ж. Лхагвасурэн 24 октябрда Москвадан юртига жўнаб кетдилар. (ТАСС).

ИОСИП БРОЗ ТИТО — ТОШКЕНТ МЕҲМОНИ

Тошкент шаҳри 25 октябрда Деҳлидан Белградга ўтиб кетаётган югославиялик азиз меҳмонларни — Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари, Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти Иосип Броз Титони рафиқаси билан бирга ва бу мамлакатнинг бошқа давлат арбобларини зўр самимият билан кутиб олди.

Тошкент аэропорти Югославия Социалистик Федератив Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари билан безатилган эди. Югославиялик дўстларимизни кутиб олмоқ учун бу ерга КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар Н. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, Н. Г. Ляшченко, Н. М. Матчоков, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, М. А. Абдураззоқов, С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари С. К. Зиёдуллаев, М. З. Мирзааҳмедов, А. Р. Хўжаев ва бошқалар келишди. Кутиб олувчилар орасида Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги элчиси Д. Видич ва Югославия Социалистик Федератив Республикасининг СССРдаги элчихонаси ҳарбий атташеси Г. Йовичичлар ҳам бор эди.

Ўзбек диёрининг меҳмонларини Тошкент пионерлари ҳам кутиб олдилар. Пионерлар уларга гулдасталар тақдим этишди.

Ўзбекистон пойтахтига Иосип Броз Тито билан бирга Югославия Социалистик Федератив Республикасининг ташқи ишлар бўйича давлат секретари М. Никезич, Президентнинг бош секретари Б. Црнюрбня ва бошқа расмий кишилар ҳам келишди.

Машиналар колоннаси шаҳарнинг марказига — зилзила оқибатлари яққол сезилиб турган жойларга қараб йўл олди. Машиналар колоннаси тез орада янги мустаҳкам, чиройли уй-жой бинолари қад кўтарадиган кварталлар ёнидан, хом ғиштдан қурилган эски уйлар бузиб ташланаётган участкалар ёнидан ўтади, шундан кейин Чилонзорга боради. Чилонзорда ҳозир мамлакатимизнинг барча қардош республикаларидан келган кишилар Тошкент бинокорлари билан биргаликда меҳнат қилмоқдалар.

Суратда: Югославия Социалистик Федератив Халқ Республикасининг Президенти, Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари Иосип Броз Титони Тошкент аэропортида кутиб олиш пайти.

Г. Пун фотоси; (ЎзТАГ фотохроникаси).

Тошкент бўйлаб қилинган саёҳат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг конференц залида шаҳарнинг янги районлари макетлари олдида давом эттирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети ҳурматли меҳмон шарафига нонушта зиёфат беришди. Зиёфат вақтида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов ва Югославия Коммунистлар союзининг Бош секретари, Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Президенти Иосип Броз Тито нутқ сўзладилар.

Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон меҳнаткашлари номидан югославиялик азиз меҳмонларга ва бутун югослав халқига қизғин салом топширди ва Югославия, Ҳиндистон ҳамда Бирлашган Араб Республикаси давлат арбобларининг Деҳлида олиб борган музокараларига катта аҳамият берди. Уларнинг учрашуви халқаро вазиятни юмшатишга ҳисса қўшади, бутун дунёда тинчлик ишига хизмат қилади. Шунинг учун ҳам бутун Совет Иттифоқида бўлгани каби Ўзбекистон аҳолиси ҳам бу учрашувларни зўр эътибор билан кузатиб борди.

Югославиялик меҳмонлар қандай самимият билан кутиб олинган бўлса, худди шундай шодухуррамлик билан узатиб қолинди.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун республика ҲУРМАТ ТАХТАСИГА ёзиладилар:

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР, (Область партия комитетининг секретари ўртоқ **Қ. Камолов,** Автоном республика Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ **Д. Ешимбетов,** Автоном республика Министрлар Советининг Раиси ўртоқ **Е. Айтмуротов,** область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **С. Канёзов,** қишлоқ хўжалик министри ўртоқ **Т. Наврузбоев,** пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **М. Кан,** «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси ўртоқ **М. Рўзимбетов**).

ЖИЗЗАХ РАЙОНИ. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ғ. Иброҳимов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Нормуротов,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **З. Каримов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ю. Турсунов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Ю. Воронцов**).

КОСОН РАЙОНИ. (Район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ж. Ҳаққулов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Н. Шерқулов,** район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Қиличев,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **И. Исмоилов,** «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси **П. Жўраев**).

ОРДЕНЛИ БИНОКОР

Тошкент қурилишларида

Кенгаш ака Мирдадаев ўз ҳалол меҳнати билан ҳурмат ва эътибор қозонган бинокор. Суяги меҳнатда қотган, қуриш ва бунёд этишни ёшлигиданоқ кўнглига тугиб қўйган бу ажойиб бинокор республикамиз пойтахтидаги не-не қурилишларда тер тўкмаган дейсиз.

Тошкентдаги энг гўзал оромгоҳлардан бири — Санъат саройи кимда завқ-шавқ уйғотмайди? Унда Кенгаш ака қўлларининг ҳам изи бор. Юзлаб уй-жой ва жамоат бинолари қурилишига ҳам тажрибали бинокор самарали ҳисса қўшган.

Навоий кўчасидаги 2- уй зилзиладан қаттиқ шикастланган эди. Ҳозир бу бинода ремонт-тиклаш ишлари шаҳдам боряпти. Ремонтчилар уйни тезроқ қўлдан чиқаришга ошиқишяпти. Ҳа, оилалар бу уйга белгиланганидан 15 кун олдин кўчиб киришади. Тадбирли қурувчи Кенгаш ака ташаббусини қўллаб-қувватлаган ремонтчилар уйни муддатидан олдин ремонтдан чиқаришга аҳд қилишди.

159-трестнинг 8-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган моҳир бинокор ўртоқ К. Мирдадаевнинг ҳаётида яқинда қувончли воқеа юз берди. Ҳукуматимиз уни «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирлади. Юксак мукофотдан бениҳоя руҳланган меҳнатсевар бинокор янги Тошкентни бунёд этиш йўлида янада катта ғайрат билан меҳнат қилиш ниятида.

А. ЙЎЛДОШЕВ.

Янги Тошкент қурилишида Белоруссиядан келган ишчи ва мутахассислар намунали меҳнат қилмоқдалар. Улар Чилонзорда янги турар-жой бинолари барпо этмоқдалар.

Ғиштчилардан эр-хотин Антонина ва Иван Лупейколар Гомелдан келишган. Улар ҳозир графикда кўрсатилгандан ошириб меҳнат қилмоқдалар.

Қурувчилар бригадири коммунист Виктор Приёмко. У бошчилик қилаётган бригада аъзолари топшириқни 130-140 процент қилиб адо этмоқдалар.

Минскдан келган комсомол аъзоси Анатолий Рудь Тошкент қурилишида тер тўкаётган илғор пайвандчилардан бири бўлиб, кунлик топшириқни ҳар доим ортиғи билан бажармоқда.

Белоруссиялик комсомол аъзоси Иван Козловский ҳам донгдор бетончилардан ҳисобланади.

Р. Шамсиддинов фотолари.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Партия турмуши

КОММУНИСТЛАРНИНГ ИШЧАНЛИК НАМУНАСИ

Кейинги вақтда матбуот саҳифаларида коммунистларнинг обрў-эътибори, уларнинг мавқеини улуғловчи материаллар тез-тез берилиб яхши қилинаётир. Негаки, коммунистлар жамиятимизни ҳаракатга келтирувчи зарбдор кучлардир. Улар инсон орзу-умидларини рўёбга чиқармоқдалар. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларида етакчилик қилаётирлар.

Хўжалигимиз партия ташкилоти ҳисобида 85 коммунист бор. Уларнинг ҳар бири умум ишга муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Коммунист деган улуғ номни шарафламоқдалар. Колхозимиз коммунистларининг пахтачиликни комплекс механизациялаш, унинг таннархини арзонлаштириш борасида қилаётган ишлари бунинг ёрқин ифодасидир. Улар хўжаликнинг энг колоқ участкаларини кўтаришда ташаббус кўрсатмоқдалар.

Пахта йиғим-терими даврида коммунистларнинг жанговарлик фаолиятларини оширишга қаратилган талай ишлар амалга оширилди. Чунончи, КПСС XXIII съезди материаллари ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари коммунистлар ва партиясизлар томонидан чуқур ўрганилди. Теримчилар, механик-ҳайдовчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширишга қаратилган тадбирлар амалга оширилди. Ҳар бир бригадада партиявий-сиёсий, оммавий-ташкилий ишлар намунали уюштирилди. Илғорлар тажрибаси «Пахтакор» деворий газетасида мунтазам ёритиб борилаётир. Энг яхши коммунистлар, меҳнат зарбдорларининг суратлари «Машъаллар доскаси»га қўйилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси колхозда пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш имкониятини бераётир. Катта меҳнат ва жасорат туфайли етиштирилган «оқ олтин»имиз тез, жадал териб олинаётир. Меҳнатсевар пахтакорларимиз Улуғ Октябрь байрами олдидан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан руҳланиб катта ғалабага эришдилар. 1030 гектар ернинг ҳар гектаридан 26 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Бақо Ҳамроев, Ҳайдар Қўлдошев, Изом Исмоилов, Холмурод Шеропов каби серғайрат коммунистлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик гектар бошига 30-35 центнерга етказилди. КПСС аъзоси Истам Ёқубов, Саттор Ҳикматов, Зоир Розиқов, Исо Тошев сингари механик-ҳайдовчилар ҳозиргача эл хирмонига 80-100 тоннадан дур тўкдилар. Улар ҳозир ҳам ўзлари бошқараётган терим агрегатлари билан бункерлардан кунига 3,5-4 тоннага етказиб пахта тўкмоқдалар.

Колхоз партия ташкилоти ва правлениеси пахтакорлар ўртасида социалистик мусобақани кенг йўлга қўйган. Мусобақа шартларининг бажарилиши ҳар беш кунда якунлаб турилади.

Бизда колхоз партия ташкилоти ва унинг секретари хўжаликни бошқаришда актив қатнашади. Чунончи, колхознинг молия-хўжалик ишларининг қўйилиши ва ижроси юзасидан правление раисининг ҳисоботини тез-тез эшитиб туради. Ҳисобот даврида йўл қўйилган камчиликлар тўғри ва ошкор айтилади ҳамда танқид қилинади. Буларнинг ҳаммаси колхозда раҳбарликни тўғри йўлга қўйилишига катта ёрдам бераётир.

Айрим колхоз раислари хўжаликдаги барча ишларни ўз гарданига юклаб оладилар. «Мен жавобгар раҳбарман!» деб якка ҳукмронлик йўлига берилиб, айрим ҳолларда ўзининг атрофидаги активлар, ҳатто партия ташкилоти билан ҳисоблашмай қўядилар. Бундай қилинганда, албатта катта хатога йўл қўйилиши мумкин. Бу нуқсон аввалига сезилмайди ёки жуда майда кўринади. Бу нарса бора-бора жиддий тус олади. Хўжаликка катта зиён етказиши мумкин. Бу албатта ёмон оқибатларга олиб келади. Мен бу ўринда раиснинг ролини камситмоқчи эмасман. Тўғри, раис хўжаликнинг молиявий ҳисоб-китоб ишларига, давлат планларини бажарилишига, умуман колхознинг ҳамма жабҳаларига жавобгар шахс. Партия ташкилоти, унинг секретаричи? У ҳам хўжаликнинг сиёсий, молиявий аҳволига жавобгар-ку?

Бизда колхоз партия ташкилоти ва унинг секретари колхозчилардан тушган барча ариза ва шикоятларни ҳал этишда ҳам раис билан бир хил ҳуқуққа эгадир. Масалан, йилнинг ўтган даври мобайнида колхоз правлениеси ва партия ташкилоти номига 78 та ариза тушган. Унинг 62 таси тўла ҳал қилинди. Мундоқ ҳисоблаб қарасак аризаларнинг ярмига партия ташкилотининг секретари ёки бюро аъзолари қўл қўйиб ҳал қилишибди. Колхоз партия ташкилоти ва унинг секретари меҳнаткашлардан тушган аризани кўриб чиқаётганда катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган правление аъзолари, кекса коммунистларнинг мулоҳаза ва маслаҳатини ҳисобга олади. Уларнинг фикрлари аризачининг талабига тўғри муносабатда бўлиш имкониятини беради.

Хўжалигимиз партия ташкилоти меҳнаткашларнинг янги зафар сари етаклашда актив қатнашиб, коммунистик мўл-кўлчилик учун мардонавор курашади. Бу ғолибона курашда ҳамма коммунистлар ташаббус ва ғайрат кўрсатиб ишлайдилар.

О. МЎМИНОВ,

Вобкент районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Қишлоқларимиз обод бўлсин

ҚАДР

Янгиариқ районидаги «Правда» колхозининг аъзолари Бозор Худойбергановни правление раиси қилиб сайладилар. Оддий деҳқон боласи катта хўжаликнинг дарғаси бўлди.

Правление ва партия ташкилотининг ишлаб чиқаришга тўғри раҳбарлиги, колхозчиларнинг фидокорона меҳнати, фан ва техниканинг мадади, давлатнинг катта ёрдами туфайли хўжалик қолоқликдан чиқди. Пахта ҳосилдорлиги йилдан-йилга ошиб, ўтган йили 40 центнерга етди. Даромад ҳам кўпая борди.

— Колхозимиз иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликка айланди. Пахтанинг ўзидан қарийб 2,5 миллион сўм даромад олдик. Колхознинг жамоат бойлигини кўпайтираётган, шон-шуҳратини ошираётган қадоққўл азаматларнинг турмуши, ҳаётий эҳтиёжлари тўғрисида ҳам ўйлашимиз керак.

Раиснинг таклифи билан яқин йилларда хуторлар ўрнида обод посёлка барпо қилиш, марказий посёлкада «Соғлиқ шаҳарчаси» бунёд этиш режалари тузилди. 67 кишидан иборат қурилиш бригадаси ташкил этилди. Хумдонлар қурилди. Колхоз уй қурувчиларни пойдевор учун цемент ва шағал билан таъминлашни ўз зиммасига олди.

Қишлоқдаги 800 хўжаликдан 500 хўжалик янги посёлкаларга кўчди. Қилич Давлатов бошлиқ 60 центнерчи бригада жойлашган қишлоқ посёлка тусини олди. Посёлкалар билан бир вақтда 60 гектар боғ яратилди. «Соғлиқ шаҳарчаси»да касалхона, туғруқхона, дорихона қад кўтарди, ҳаммом қурилди. 200 болага мўлжалланган ясли, ўрта мактаб, ёзги кинотеатр ишга тушди. Колхозчилар электрлашган, радиолашган уйларда яшамоқдалар. Телевизор ва газ турмушга сингиб боряпти.

Колхозда «Бахт уйи» бор. Унда никоҳ қилинади. Ҳар кварталда бир марта кексаларни пенсияга узатиш маросими бўлади. Ишлаб чиқариш илғорларини моддий ва маънавий рағбатлантириш қоида тусига кирган.

— Раисимиз, раҳбарларимиз иззат-ҳурматни биладиган, меҳнатнинг қадрига етадиган кишилар. Ғамхўрлик, меҳрибонликни ҳис қилиб турган одам ишлаб чарчамайди, меҳнатда фидокорликка руҳланади,— дейди колхоз ветерани, пенсионер Раҳмон ота Абдурасулов.

Қишлоқ меҳнаткашлари турмуши тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилинаётган, колхозчининг маданий-маиший эҳтиёжлари яхши қондирилаётган намунали хўжаликлар Хоразмда кўп. Ҳазорасп районидаги Нариманов номли, Хива районидаги Ленин номли, Урганч районидаги Охунбобоев номли, Шовот районидаги «Москва» колхозларида меҳнат аҳли жонкуярлик билан қуршаб олинган. Кишиларнинг қадр-қиммати муносиб эъзозланади, меҳнат шарафланади.

Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхозда обод посёлкалар, боғ-роғлар фаровон турмушга ярашиб турибди. Маиший комбинат, маданият муассасалари колхозчилар хизматида.

Колхозчиларнинг илтимосига биноан, посёлкадаги кўчалардан бирига коллектив хўжаликни тузишда ва мустаҳкамлашда кўп йиллар самарали ишлаган марҳум раис Машариф Бакиев номи берилди. Икки кўча колхоз тузуми ветерани Худойберган Оллаберганов, Улуғ Ватан уруши фронтида мардларча ҳалок бўлган Собир Каримов номлари билан аталди.

Шунингдек, қишлоқнинг хушманзара жойида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган жангчиларга ёдгорлик ўрнатилди. 300 дан ортиқ қаҳрамоннинг ўлмас номлари мармарга нақш этилди. Ёдгорлик атрофи гулзорга айланди. Бу табаррук жой ҳалок бўлган жангчиларнинг қариндош-уруғлари ва дўстларининг зиёратгоҳи бўлиб қолди.

Охунбобоев номли колхозда яна бир хайрли иш қилинди. Қабристон боғ ва гулзорга бурканди Ҳозир Хоразмнинг бошқа ерларида ҳам марҳумлар хотираси эъзозланяпти

Воҳада ирригацияни ривожлантиришга катта ҳисса қўшган марҳум ирригатор Н. Г. Митяков номига магистрал коллекторнинг қўйилиши, Хива районидаги бир колхозга коллектив хўжаликнинг моҳир ташкилотчиларидан бири марҳум Олтибой Қурбонов номи берилиши инсон қадрини юксак тутиш рамзи бўлди.

Янгиариқ районидаги Киров номли машъал хўжаликда кишилар ҳақида ғамхўрлик правление ва партия ташкилотининг диққат марказида. Илғорларни моддий рағбатлантириш, посёлкада уй қурувчиларга ҳар тарафлама ёрдам кўрсатиш соҳасидаги ишлар ибратлидир. Колхозда таъсис этилган «Шавкатли меҳнат китоби»га юздан ортиқ илғор колхозчи ёзилди, айни вақтда улар моддий жиҳатдан рағбатлантирилди. Янгиариқ районидаги Охунбобоев номли колхозда ҳар якшанба дам олиш куни қилиб белгиланди. Илғор хўжаликларда дам олиш уйи қурилиб, ишга туширилди.

Инсонга меҳр-муҳаббатни ифода этувчи яхши ишлар, ташаббуслар кўп. Дарвоқе, партиямизнинг «Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахт-саодати учун!» деган шиори шуни тақозо этади.

Лекин, ҳамма жойда ҳам қишлоқ меҳнаткашлари турмуши ҳақида етарли ғамхўрлик қилинмаётир. Қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат экономиканинг ривожланиши ва мавжуд имкониятлар даражасида эмас. Областда 60 мингдан ортиқ колхозчи хўжалиги 5-6 уйдан иборат хуторларда яшаяпти. 47 колхоз бош планга эга эмас. Колхозлардаги анча хонадонлар электрлаштирилмаган. 22 колхозда клуб йўқ. Қишлоқларда маиший комбинат ва даволаш муассасалари, боғча-яслилар қурилишига бефарқ қаралмоқда.

Гурлан районидаги «Октябрь 14 йиллиги» колхозига Собир Отажонов бир неча йиллардан буён раислик қилади. Колхоз экономикаси ривожланган, бўлинмас фондда каттагина маблағ бор Бироқ, маданий-маиший бинолар қуриш эътибордан четда. Маиший комбинат, типовой боғча-яслилар қурилмаган. Ҳаммом, сартарошхона ҳам йўқ. Колхоз раҳбарлари янги посёлкага чиқмай хуторларда ўзлари учун уй қурганлар. Шу райондаги «Москва» колхозининг раиси Тожибой Оқмонов ҳам колхоз қишлоғини обод қилишга мутлақо эътибор бермаётир. Урганч районидаги «Партия XXI съезди», «Победа», Хива районидаги Карл Маркс номли, Чапаев номли ва бошқа қатор колхозларнинг раҳбарлари қишлоқ меҳнаткашларининг турмуши, маданиятини юксалтириш масаласи билан тузук шуғулланмаётирлар.

Урганч районидаги «Партия XXI съезди» колхозида далада теримчилар кам кўринади. Бир бригадага бордик. Икки киши соч-соқол олдириш учун район марказига кетибди. Ёш болали бир неча аёл ишга чиқмабди. Нон ёпаётган, кир юваётган жувонларни ҳам учратдик.

— Колхозда сартарош йўқми?

— Сартарош бор, сартарошхона йўқ...

Раис Йўлдош Саидовнинг эътироф қилишича, сартарошхона, новвойхона ва кирхона қуриш учун имконият бор экан, лекин бу иш қилинмабди.

Эндиликда ҳамма колхозларда маиший комбинат бўлиши керак. Ҳаммом, кирхона, ошхона, новвойхона ҳар бир коллектив хўжаликка зарур. Болалар муассасалари, стадион қуриш кераклигини ҳаёт тақозо этмоқда. Ҳар бир колхоз ўз клуби ва кутубхонасига эга бўлиши керак. Мана шуларнинг ҳаммаси — қишлоқ меҳнаткашларининг ҳаётий эҳтиёжларидир. Колхозлар экономикаси бу ишларни амалга ошириш учун тўла имкон беради. Демак, замин яратилган. Гап — муҳим ишга жиддий эътибор беришдадир.

Ф. ЗОҲИДОВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири

МЕБЕЛЧИЛАР ЗАФАРИ

Ўзбекистон мебель ва ёғоч ишлаш саноатининг ходимлари КПСС XXIII съезди ҳамда Ўзбекистон Компартияси XVII съезди қарорларини амалга ошира бориб, шунингдек, Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги байрамини муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақасига қўшилиб, ялпи маҳсулот тайёрлаш ўн ойлик планини муддатидан олдин бажардилар. Мебелчилар пландан ташқари яна 600 минг сўмлик ялпи маҳсулот ҳамда 500 минг сўмлик мебель ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Мебель ишлаб чиқариш ўн ойликда, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 7,3 процентга кўпайди.

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ ДИҚҚАТИГА!

ҚАЧОНГАЧА?

Қадимий ва навқирон Самарқанд шаҳрида олий ўқув юртлари, махсус таълим билим юртлари ва техникумлар кўп. Шулардан бири А. С. Макаренко номидаги жисмоний тарбия билим юртидир. Билим юрти республикамизнинг Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё, Фарғона, Андижон, Хоразм ва бошқа областларидаги умумий таълим мактаблари учун малакали кадрлар тайёрлайди.

Афсуски, билим юртининг ташкил этилганига ўн беш йилдан кўпроқ вақт ўтганига қарамай, ҳалигача тузукроқ бино қурилмади. Мавжуд бинолар эса талабга мутлақо жавоб бермайди, баъзилари яроқсиз ҳолга келиб қолган. Хусусан, ўқиш хоналари ва спорт машғулотлари ўтказадиган майдончалар етарли эмас. Қиш кунларида баъзи машғулотлар далада ўтказилади. Бунинг устига, студентларнинг кўпи ётоқхона билан таъминланмаган.

Билим юртини тузукроқ бино билан таъминлаш ҳақида ҳар ўқув йили олдидан кўп гап-сўз бўлади, режа ва тадбирлар тузилади. Афсуски, ана шу тадбирлар, тузилган смета-ҳужжатлар қоғозда қолиб кетаверади.

Ниҳоят, бундан бир неча йил илгари билим юрти учун шаҳарнинг Гагарин массивидан 6 гектарли участка ажратилиб, унда ўқиш корпуси, спорт заллари ва майдончалари, студентлар ётоқхонаси қуриш лозим топилди. Қурилиш учун тегишли маблағ ажратилиб, баъзи биноларга пойдевор ётқизилди. Қурилиш ишларига 350 минг сўм сарфланганда, билим юрти республика Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ихтиёрига ўтиб, қурилиш ишлари тўхтаб қолди.

Мана, беш-олти йилдирки, билим юрти учун на янги бино қурилади, на эски бино капитал ремонт қилинади. Билим юртининг бирор кабинети ёки студентларнинг ётоқхоналари газлаштирилмаган. Хоналари қишда яхши исимайди, дераза ва эшиклари яроқсиз. Бинони капитал ремонт қилиш учун министрлик керакли пул ажратмайди. Ўтган ўқув йилида ремонт учун 17 минг сўм ўрнига фақат 5 минг сўм маблағ берилди. Бу ўқув йилида эса ремонт учун тасдиқланган смета-ҳужжатлар бўлишига қарамай, 31 минг сўм ўрнига бор-йўғи 7 минг сўмга рухсат этилди.

Жисмоний тарбия кадрлари тайёрлашда республикада салмоқли ўрин тутган Самарқанд билим юртининг ўқув-моддий базаси жуда камбағал. Бу аҳвол министрликка ҳам маълум. Министрликдан келган вакиллар билим юртининг эҳтиёжларини ён дафтарларига ёзиб олиб, албатта ёрдам кўрсатажакларини изҳор этишади. Аммо бу ваъдалар қоғозда қолиб кетяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Умумий таълим мактаблари ишини янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида махсус ўқув юртларига алоҳида эътибор бериш лозимлиги таъкидлаб ўтилган. Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ва Самарқанд шаҳар партия комитети жисмоний тарбия билим юртига ғамхўрликни кучайтиришлари, уни яхши бино билан таъминлаш чорасини кўришлари керак.

Л. ЭРГАШЕВ,

«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СТУДЕНТЛАР ҲИММАТИ

Тошкент политехника институти студентлари зилзила туфайли шикастланган биноларни тиклашда актив қатнашаётирлар. Улар янги бинолар қурилишида, ремонт-тиклаш ишларида, қурилишларга турли материаллар ташиб келтиришда — хуллас ҳамма соҳада самарали меҳнат қилаётирлар. Шу жиҳатдан қурилиш факультетининг У. Мусаев, Қ. Хўжабоев, Ю. Алиқулов, И. Тўйчибоев сингари студентлари ғайрат ва ташаббус кўрсатиб, кўпчиликнинг ҳурмат ва эътиборига сазовор бўлмоқдалар.

М. Алламбергенов.

Ғиждувон пахта заводидан хатлар

СЕРТАШВИШ КУЗ

Нима учун завод фойда кўриш ўрнига зарарга ботиб қолди. Энди шу ҳақда муҳокама юритиш учун фурсат етди.

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми юқори ташкилотлар корхона учун белгиланган планларни ҳадеб ўзгартираверишини қаттиқ қоралади. Агар бу йўл эски системада ишлаётган корхоналар учун зиён бўлса, янгича ишлаётган завод учун уч чандон зиёндир. Буни Ғиждувон пахта заводи мисолида ҳам яққол кўрса бўлади. Ғиждувон пахта заводига 1966 йил плани ҳамма кўрсаткичлар бўйича тасдиқлангач, республика Пахта тозалаш саноати министрлиги Зирабулоқ заводидан қўшимча равишда 15 минг тонна пахта олиб қайта ишлашни топширди. Министрликнинг қарори дафъатан қараганда зарарсиз кўринади. Заводда қўшимча маҳсулотни қайта ишлаш учун имконият бор экан, бундан албатта фойдаланиш керак-да. Илгари бундан Ғиждувон пахта заводи ишчиларининг манфаатига зиён етмас эди, албатта. Лекин ҳамма гап шундаки, Зирабулоқ заводи ҳар бир тонна пахта учун колхозларга 15 сўмдан қўшимча ҳақ тўласа, ғиждувонликлар ҳар тонна пахта учун 2 сўм 80 тийиндан қўшимча ҳақ тўлашарди. Маълумки, Зирабулоқ заводи Самарқанд областида жойлашган. Ғиждувон пахта заводи эса Бухоро областидадир. Зоналар турлича бўлгач, қўшимча тўланадиган ҳақ ҳам турлича бўлади. Ғиждувон пахта заводи қўшимча ҳақ тўлайман, деб фойдадан ажралиб қолди.

Аммо ҳарқалай корхона экономикасига министрлик қарори билан зиён етказилганлиги маълум бўлиб қолгач, министрлик аҳволни яхшилаш тадбирларини кўрди. Корхонага фойда қайтариб берилади. Иш тўғриланиб бормоқда. Мен бу билан министрлик корхона планларига тузатишлар киритишга ҳаққи йўқ, демоқчи эмасман. Фақат шуни таъкидлаб ўтиш керакки, янгича ишлаётган корхоналарга эскича муносабатда бўлиш ярамайди. Энди министрлик ва пахта тайёрлаш трестлари омилкорлик ила раҳбарлик қилиш билан бир қаторда ҳар бир корхонанинг хўжалик-иқтисодий аҳволини чуқур ўрганиб иш тутишлари лозим.

Ғиждувон пахта заводига ҳамон эскичасига муносабатда бўлаётганликларининг гувоҳи бўлдим. Мана, бир мисол. Кунлардан бир кун корхона директори кабинетига кирсам, у ерда завод бош инженери Василий Иванович Дежин ҳамда Бухоро область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси Георгий Акопович Захаров ўтиришган экан. Трест бошқарувчисининг фиғони ошган. Бош инженерга дағдаға қиляпти:

— Нега энди қўлда терилган пахтани қайта ишлаяпсиз? Кўрсатмаларимизни оёқ ости қилишга ҳаққингиз йўқ.

Бош инженер босиқлик билан тушунтиришга уринарди.

— Ахир бизда завод ишлаб чиқариш плани бор. Графикка кўра ишлаяпмиз.

Лекин қани энди бошқарувчига гап уқтириб бўлса:

— Ҳой, менга айтингчи, нега энди машинада терилган пахтани қайта ишламаяпсиз?

Дежин қўлда терилган пахта завод ҳовлисида кўплаб тўпланиб қолгани ва шу боисдан ҳам уни қайта ишлашга киришилганини обо деб тушунтирмоқчи бўларди. Бошқарувчи бош инженерга ҳайфсан бераман, ишни эплайолмаяпсиз, деган гапларни ҳам айтди.

Агар мен Георгий Акоповичнинг тажрибали, тадбиркор мутахассис эканлигини билмасам ва у область пахта саноатини ривожлантириш учун ғайрат билан ишлаётганлигидан бехабар бўлсам, трест бошқарувчисига корхона ходимларининг ташвиши, фикрлари батамом ёт экан деб ўйлашим мумкин эди. Лекин ўртоқ Захаровни пахта заводи мутахассислари ҳурмат қилишади, унинг фикрига қулоқ солишади. Аммо ҳар қалай у бош инженер билан талашиб-тортишиб, қизишиб суҳбатлашаётганида корхона экономикаси, унинг ҳозирги аҳволини чуқур тушунишни истамасдан, кимнингдир машина билан терилган пахтани қайта ишлаш қандай бораётганлиги ҳақидаги кўрсатмасини бажариш билан банд эди.

Область пахта заводларида машина билан терилган пахтани қайта ишлаш қандай бораётганлигини текшириш, албатта зарур. Лекин янгича ишлашга ўтган корхона экономикасига бу буйруқ қандай таъсир қилди? Директор машинада терилган пахтани қайта ишлаш ҳақида кўрсатма берди. Шундан кейин заводда қўлда терилган пахтанигина эмас, ҳатто тайёр маҳсулотни ҳам қўйишга жой топилмай қолди.

Эндиликда завод фаолияти учун энг муҳим кўрсаткичлардан бири қанча миқдорда маҳсулот сотилганидир. Хўш, бу соҳадаги ишлар қалай? Сентябрь ойида корхона 3 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот жўнатиши керак эди. Бор-йўғи 700 минг сўмлик маҳсулот жўнатилди. Шунинг учун ҳам корхона сотилган маҳсулот учун пулни фақат октябрь ойида олди. Сентябрда бир сўм ҳам фойда кўрилмади.

Сентябрь ойининг сўнгги декадасида завод темир йўлга 66 та вагон сўраб заявка берди. Темир йўл бор-йўғи 50 та вагон берди. Завод октябрь ойида экспорт учун тола юбориш мақсадида 120 та вагон сўради. Темир йўл ҳар декадада 40 тадан вагон бериши керак эди. Лекин октябрнинг биринчи ўн кунлигида 26 вагон берилди, холос. Ҳозир завод майдонида 800 тонна тола уюб қўйилган. Уларни жўнатиш учун вагон йўқ. Агар аҳвол шу тариқа кетаверса, ноябрда жўнатилмаган тола миқдори 1000 тоннадан ошиб кетади. Хўш, планлаштиришдаги бу чалкашликлар нима учун рўй беряпти? Ҳозир бу саволларга жавоб берадиган азамат топилмай турибди. Завод жўнатиладиган тола миқдорини тонналарда планлаштирмоқда. Вагонларни эса юқори ташкилотлар беришяпти. Демак, планлаштирувчи ташкилотлар ана шу чигални ечишлари лозим. Планлаштиришдаги уқувсизлик корхонага зиён етказмаслиги керак.

Б. БОЗОРОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

БУГУН, ЭРТА...

Мен шу йилнинг 16 июль куни Ўзбекистон радиоэшиттириш тармоқлари дирекциясининг Тошкент шаҳар абонемент бўлимига уйимга радиоточка ўрнатиб берилишини сўраб ариза бердим. Абонемент бўлимидагилар ўша заҳоти мендан 5 сўм олиб, қўлимга абонемент карточкаси тутқазишди:

— Узоғи билан бир ҳафта ичида уйингизга радиоточка ўрнатиб берилади, — деб ишонтиришди.

Ўшандан буён 3 ойдан ошиқ вақт ўтиб боряпти-ю, ҳамон радиоточка ўрнатиб берилгани йўқ. Бу орада бир неча марта абонемент бўлимидагиларга мурожаат қилдим. У ердагилар «бугун — эрта» деб галга солиб юришибди.

Бизнинг Карл Маркс номли маҳалла ташкил бўлганига беш йилдан ошяпти. Бу массивда қарийб мингга яқин хонадон истиқомат қилади. Шунга қарамай, бирор хонадонда радио точкаси йўқ.

Маҳалланинг Шаҳристон, Ҳисор, Конибодом каби кўчаларидаги симёғочларга тортилган радио симлар ҳар ер — ҳар ерда узилиб ётибди. Шаҳар радиоузелининг ходимлари бу ҳолни кўрган бўлсалар-да, ҳеч нарса билмагандай юришибди.

С. ҲИДОЯТОВ.

Тошкент Олий партия мактабининг тингловчиси.

ШОЛИ ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Қорақалпоғистон АССР. Хўжайли районидаги «Партия XXII съезди» совхози далаларида шоли ўриш кун сайин қизғин тус олмоқда. Ишчилар бу йилги ҳосил ўрим-йиғимида қўл кучидан воз кечдилар. Шолини комбайнлар йиғиштириб беряпти. Далаларда ҳар қачонгидан ҳам мўл-кўл ҳосил етиштирилганлиги туфайли ҳар гектар ердан олинган шоли ҳозироқ 25-28 центнерни ташкил этмоқда.

Суратда: бригада ёрдамчиси А. Ким, бригада бошлиғи М. Пак ҳамда агроном А. Ўрдабоев ўртоқлар шолизорда.

А. Ходаков фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ИРРИГАЦИЯНИНГ ЗАФАРЛИ ҚАДАМИ

Совет кишилари бепоён Ватанимизда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонган куннинг 50 йиллигини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун ҳозирлик кўрмоқдалар. Шонли сана яқинлашган сари киши кўзи олдида Ватанимиз халқлари босиб ўтган йўл, халқ хўжалигини юксалтириш учун кураш йиллари янада равшанроқ намоён бўлади.

Фақат Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгандан кейингина мамлакатимизнинг бошқа ўлкаларидаги каби Ўзбекистонда ҳам ерларни мелиорациялаш ва ирригация ишлари тўғри йўлга қўйилди. Ўзбек деҳқонлари суғориладиган деҳқончилик билан кўп асрлардан бери шуғулланиб келганлар. Аммо суғориш ишларининг техника даражаси ўта паст эди.

Ўлка Россияга қўшилгандан кейин бу ерга рус олимлари ва мутахассислари келишди. Улар мавжуд суғориш системаларининг ҳолатини ўрганиш билан шуғулландилар ва инженерлик иншоотлари ҳамда каналлар лойиҳасини ишлаб чиқдилар. Бироқ, чор ҳукумати маҳаллий аҳамиятга эга бўлган суғориш системаларининг техникавий даражасини яхшилаш масалалари билан етарли шуғулланмас эди. Агар Мирзачўлдаги яккаю-ягона инженерлик суғориш системаси ва Фарғона, Тошкент ҳамда Самарқандда қурилган баъзи бир гидротехника иншоотларини ҳисобга олмаганда ҳозирги Ўзбекистон территориясида инженерлик асосида қурилган иншоотлар йўқ эди.

1868 йилдан то 1917 йилгача бўлган давр мобайнида чор ҳукумати суғориш ишларига бор-йўғи 50 миллион сўм маблағ сарфлади. Бу давр ичида ўлкада 80 минг гектарга яқин янги ер ўзлаштирилди, холос.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин қисқа вақт ичидаёқ Ўзбекистон суғориладиган деҳқончиликнинг ажойиб ўлкасига айланди. Қўриқ ерларни ўзлаштириш, суғориладиган деҳқончилик билан шуғулланадиган районларнинг сув билан таъминланишини, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга қаратилган сув иншоотлари қурилиши натижасида суғориш тармоқларига эга бўлган ва ирригация жиҳатидан тайёрланган ерлар майдони тўхтовсиз оша бошлади. Ҳозирги пайтда суғориш шохобчаларига эга бўлган майдонлар ҳажми 3 миллион 179,1 минг гектарни, шу жумладан ирригация жиҳатидан тайёрланган, яъни суғориладиган майдонлар ҳажми 2 миллион 751,6 минг гектарни ташкил этади. 1965 йилда 1 миллион 616,1 минг гектар ерда пахта, 19,6 минг гектар ерда луб экинлари, 213,1 минг гектар ерда кўп йиллик ўтлар, 55,7 минг гектар ерда шоли етиштирилди.

Ҳар йили ирригация ишларига сарфланаётган маблағларнинг ҳажми тобора ошиб бораётганлиги янада диққатга сазовордир. Кейинги етти йиллик ичида (1959—1965 йиллар) сув хўжалиги қурилиши ишларига ўтган етти йилликдагига қараганда уч баравар кўп маблағ сарфланди. 1959 йилда Ўзбекистонда ирригация ишларига 76 миллион сўм маблағ сарфланган бўлса, ўтган йили бу мақсадга 238 миллион сўм сарфланди.

Республикада ирригацияни ривожлантириш пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш имконини берди. Кейинги етти йил ичида Ўзбекистон колхоз ва совхозлари давлатга 23,7 миллион тонна, яъни 1952—1958 йиллардагига қараганда 4,5 миллион тонна кўп пахта етказиб бердилар. Ўтган йили давлат «оқ олтин» хирмонига 3 миллион 903 минг тонна Ўзбекистон пахтаси тўкилди. Республика пахта ҳосилдорлиги жиҳатидан кўпгина чет эл мамлакатларини орқада қолдириб кетди, ялпи ҳосил жиҳатидан эса жаҳонда иккинчи ўринда туради.

КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг май (1966 йил) Пленуми қарорларида Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси бўлиб келган, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қоладиган Ўзбекистоннинг халқ хўжалиги фаолиятига асосий йўлланма берилди. Республикамиз энг тараққий этган ирригацияга эга бўлган суғориладиган деҳқончилик ва пахтачилик ўлкаси бўлиб қолмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Дон ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил юқори ҳосил олмоқ учун ерларни мелиорациялашни янада ривожлантириш тўғрисида»ги қарорига биноан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу йил август ойида ирригация ва мелиорация ишларини ривожлантириш асосида республика областларида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисида кенгайтирилган қарор қабул қилдилар. Унга биноан 500 минг гектар янги ерни ўзлаштириш, 1 миллион гектаргача майдоннинг сув билан таъминланишини яхшилаш ва суғориш системаларини қайта қуриш, 500 минг гектар шўрхок ва ботқоқ ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, суғориб келинаётган 500 минг гектар ерни текислаш, 3 миллион 500 минг гектар янги яйловни сув билан таъминлаш, олдин сув билан таъминланган 3 миллион 700 минг гектар яйловда сув хўжалиги иншоотларини қайта қуриш керак.

Тошкент областида Тошкент, Қорасув ва Бўз каналларидаги суғориш шохобчаларини кенгайтириш ҳисобига 45,8 минг гектар янги ер ўзлаштирилиши керак. Сирдарё областида Мирзачўлнинг жанубий зонасини суғориш ҳисобига 150 минг гектар, бошқа районларда эса 23,6 минг гектар янги ер ўзлаштирилади. Марказий Фарғонада 23,4 минг гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилади. Андижондаги сув омборини қуриш, Ўртатўқай сув омбори ҳажмини кенгайтириш базасида Андижон областида янги суғориладиган майдонлар кенгаяди. Қашқадарё ва Самарқанд областларида ҳам янги ерларни ўзлаштириш, республикамиз колхоз ва совхозларида тик зовурлар қазиш, каналларга бетон ётқизиш, ер ости сувларини қочириш юзасидан катта ишлар олиб борилади.

Бу тадбирларни катта миқдорда капитал маблағ сарфламасдан амалга ошириб бўлмайди. Беш йилликда эса сув хўжалиги қурилиши, янги ерларда совхозлар ташкил этиш, қурилиш материаллари корхоналарини ҳамда қурилиш индустриясини ривожлантириш ишига 1 миллиард 776 миллион сўм капитал маблағ ажратилган.

Ўзбекистонда ирригация ишларига 1966 — 1970 йилларда сарфланадиган капитал маблағлар қўшимча маҳсулот ва энг аввало пахта етиштириш ҳисобига ўзини тўла оқлайди. Масалан, 1970 йилга бориб, ялпи пахта ҳосили 4 миллион 180 минг тоннага етказилади.

Табиийки, сув хўжалиги қурилишининг бундай катта программасини бажариш беш йиллик мобайнида кўпгина техникавий, хўжалик ва ташкилий тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишни тақозо қилади. Бизнинг назаримизда улардан энг муҳими, биринчидан, мавжуд суғориладиган ерларда сув танқислигини тугатиш ва бу майдонларнинг сув билан таъминланишини яхшилашдан иборатдир. Бунга суғориш манбаларини қўшимча каналлар қазиш йўли билан туташтириш, суви кўп дарёларни суви оз дарёларга қўшиш, шунингдек, суғориш системаларининг фойдали коэффициентини ошириш йўли билан эришилади.

Иккинчидан, ерларнинг мелиоратив ҳолатини тубдан яхшиламоқ керак. Бунда ерларнинг ҳосилдорлигини ошириш мақсадида шўрга қарши курашиш, қишлоқ хўжалиги экинларидан ва биринчи навбатда пахтадан мўл ҳосил олиш ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Ерларнинг шўрини ҳар йили мунтазам ювиб туриш даркор. Бундан ташқари очиқ ва ёпиқ горизонталь ҳамда тик зовурлар қазиш жуда муҳимдир.

Учинчидан, фаннинг турли соҳаларида эришилаётган ютуқларни суғориладиган деҳқончиликка жорий этиш катта аҳамият касб этади. Бу, суғориладиган деҳқончиликни ривожлантиришнинг муҳим омилидир. Сув хўжалиги қурилишидаги янги прогрессив методлар иш жараёнларини максимал даражада механизациялаш, индустрлаштириш, янги қурилиш материалларидан фойдаланиш имконини беради.

Сув хўжалигининг эксплуатация органларини ҳозирги замон мукаммал воситалари, сув ўлчагич асбоблар, суғориш системаларини бошқаришни автоматлаштириш ва телемеханизациялаш аппаратлари, сувдан планли равишда фойдаланиш учун ҳисоблаш — ўлчагич жиҳозлари билан таъминлаш лозим. Бу суғориш режимига қатъий амал қилиш, сувдан тежаб ва самарали фойдаланиш, суғоришни механизациялаш, янги суғориш техникасини ишлаб чиқаришга жорий этиш имконини беради.

Яна шуни айтиш керакки, ирригация ишларини ривожлантиришда суғоришни ташкил этишнинг прогрессив формаларидан фойдаланиш ва янги ерларни ўзлаштириш энг муҳим аҳамиятга эгадир. Суғориш ишлари комплекс усулда олиб борилиши, суғориш билан ерларни ўзлаштириш ўртасидаги узилишга йўл қўймаслик учун ишни ташкил этишнинг янги иқтисодий принциплари амалга оширилиши керак. Шунингдек, суғориладиган ерларга сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги қурилишлари давом этаётган бир пайтда экин экилиб, давлат томонидан суғориш учун сарфланаётган маблағларнинг самарадорлигини оширмоқ керак.

Янги суғориладиган ерларда йирик хўжаликлар — совхозлар ташкил этиш мақсадга мувофиқдир Мирзачўлда ташкил этилган ва марказий иморатлари бўлган йириклашган совхозларни ташкил этиш тажрибаси бунинг фойдали эканлигини кўрсатиб турибди. Шунингдек, янги беш йиллик мобайнида амалга оширилиши зарур бўлган ирригация программасининг муваффақиятли бажарилишида янги ўзлаштирилган ерлардан юксак агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда фойдаланиш энг муҳим аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистонда ирригация ишларининг нақадар ривожланганлиги суғориладиган деҳқончилик назарияси ва практикасига қўшилган катта ҳиссадир. Ўзбекистон меҳнаткашларининг ирригация қурилиши ва суғориладиган деҳқончилик соҳасидаги тажрибаси ҳар қанча анализ қилишга ва иқтисодий баҳо беришга моликдир. Бу тажриба Совет Иттифоқининг бошқа қурғоқчил районларида ва чет мамлакатларда кенг қўлланилмоқда. Ўзбек ирригаторлари ва гидротехниклари ҳозир Осиё, Африка, Латин Америкаси мамлакатларининг халқлари билан бажонидил тажриба алмашмоқдалар.

Ўзбекистонда ирригация ва суғориладиган деҳқончилик соҳасида эришилган ютуқларнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ленинча миллий сиёсати натижасидир. Бу Советлар мамлакати халқларининг чинакам дўстлиги ва СССРдаги барча халқларнинг қудратли ёрдами самарасидир.

А. МАМЕДОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалик институти кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари кандидати.

Иордан МИЛЕВ

ЙИГИРМА САККИЗЛАР ЖАСОРАТИ

Болгарияда партизанлар ҳаракати тарихида совет жангчиларининг ҳам номи бор. Уларнинг сурати революция музейида турибди. Бу қаҳрамонлардан бири — гвардия сержанти Зиёмат Усмонович Ҳусановдир. Унинг тақдири ажойиб ва ибратлидир.

Душман замбаракларининг отиши тун бўйи тинмади. Портлаш зарбидан ер ларзага келарди. Тонг ёришиши билан душман пиёда аскарлари жанг бошладилар. Уларнинг шаҳди шиддатли эди.

Бу жангда сержант Ҳусанов ўнга яқин немис солдатларини ер тишлатди.

Патрон тамом бўлди. Атрофда фақат немислар.

— Фашистларга асир тушгандан кўра, жангда ўлган афзалроқ! — қатъий қарор қилди Ҳусанов.

Совет ватанпарвари иккита гранатани тайёрлаб қўйди.

— Рус, таслим бўл! — деб қичқирарди Ҳусановни ўраб олган немислар.

— Гвардиячилар таслим бўлмайди,— мана шу сўзлар билан гвардиячи немисларга битта граната ташлади, иккинчисини немислар яқинлашиши билан портлатди.

Тасодифан жангчи тирик қолди. Оғир яраланиб, эс-ҳушини йўқотади.

Музейдаги ўша сурат: қора кўзлар ишонч билан олға тикилган, эндигина сабза урган соқол-мўйлов. Зиёмат сен кимсан, ҳозир қаердасан?

Тошкент шаҳридан икки юз километрча нарида Чимкент шаҳри бор, унга жуда яқин ерда Сайрам қишлоғи жойлашган. Унча катта бўлмаган қишлоқдаги Калинин номли мактабда Зиёмат Усмонович Ҳусанов ўқитувчи бўлиб ишламоқда.

Тошкентда ҳаво очиқ, бу ерда эса тоғ ва дарёсиз текисликда ёмғир ёғарди.

. . .Ўқитувчилар хонасида бир неча ўзбеклар ўтиришибди.

— Зиёмат Усмонович дейсизми? Ҳа, у киши бизда ишлайди,— директор дарс жадвалига қаради. — Ҳозир у дарсда.

Қўнғироқ чалинишига беш минут вақт қолган эди Ёмғир тинимсиз ёғиб турарди.

Қўнғироқ чалинди. Хонага ўқитувчилар кира бошлади. Мана у, ҳа, мен расмда кўрганим мана шу киши: ўша-ўша қора кўзлар. Унча қариган ҳам эмас, манглайига иккита чуқур ажин из солибди.

— Салом, Зиёмат!

У камтарлик билан қўл узатди. Унинг кўзлари ёшланди. Болгариялик киши билан учрашув унинг юрагидаги эсдаликларни уйғотган эди.

«1944 йил май ойларининг бошларида мен фашистлар асирлигидан қочдим ва болгар партизанларига бориб қўшилдим. Болгариялик дўстларим билан немис-фашистларига қарши жанг қилдик».

У кўп нарсалар тўғрисида гапирмади. Унинг қисқа ҳикоясидан Курск яқинидаги жангда қандай қилиб тирик қолганлигини билолмадим. У бизларни ўз уйига бошлаб борди, уйида ҳеч ким йўқ эди: хотини ва болалари тўйга кетишган экан. У ўз ҳикоясини яна қайта бошлади.

«1921 йилда туғилганман, 1940 йилда менинг оилам Тошкентга кўчиб борди. У ерда мен Тошкент педагогика институтининг физика-математика факультетида ўқидим. Уруш бошланиб кетгандан кейин, ихтиёрий равишда, Совет Армияси сафига отландим. Мен биринчи марта Смоленск фронти жангида қатнашдим. У ерда яраландим ва Барнаул госпиталида даволандим. 1943 йил январида яна фронтга артиллерия расчётига командир қилиб юборишди.

Сиз айтган бизнинг расчётимиз жангда кўпгина фашистларни қириб ташлаб, ҳалок бўлди. Мен эса эс-ҳушимни йўқотгунимча курашдим. Ҳарбий асирлар орасида ўзимга келдим. Бу ерда мен бухоролик Сайдилхон Файзиев, Худойберганов ва бошқалар билан танишдим. Бу вақтгача бизлар лейтенант Худойберганов раҳбарлигида болгар партизанлари билан алоқа боғлаган эдик. Немислар буни сезиб қолишиб, лейтенант Худойбергановни отиб ташлашди. У бизларнинг раҳбаримиз эди. Бизларни, йигирма саккиз ўзбекни бир баракка жойлаштиришди. Лейтенантнинг ўлими бизнинг немисларга бўлган нафратимизни янада оширди. Файзиев раҳбаримиз бўлиб қолди. Биз ўлган дўстимиз учун ўч олиш мақсадида курашиш ёки ўлишга қасамёд қилдик.

Бизни қўриқлаб турган душманларни ўлдириб, болгар партизанлари сари қочиб кетдик. Шундан сўнг болгар дўстларимиз билан биргаликда душманларга қарши курашдик. Югославия территориясида ҳаракат қилиб, тез-тез немислар билан жанг олиб бордик. Ана шундай жанглардан бирида 1944 йил июль ойида мен чап қулоғим тагидан оғир яраландим. Эс-ҳушимни йўқотдим. Лекин бу сафар ҳам ўлимни енгдим. 1945 йил ноябрнинг бошларида Тошкентга, сўнгра эса туғилган қишлоғим Сайрамга қайтиб келдим. Мана, ўқитувчилик қилмоқдаман».

Ёмғир ҳали тинмай ёғар эди. Шундай қоронғи эдики, икки метр жойдаги нарсани кўриб бўлмасди. Бизлар эса уйда ўтириб, икки марта ўлимни енгган қаҳрамоннинг ҳикоясини тинглар эдик.

Бизга ёрлиқ кўрсатди: «Болгария Халқ Республикаси ҳукумати номидан Қозоғистон ССРнинг Сайрам қишлоғидан Ҳусанов Зиёмат Усмонович партизанларнинг озодлик курашида қатнашганлиги учун миннатдорчилик тариқасида ушбу ёрлиқ ва «1944—45 йиллардаги халқ озодлиги учун» значоги билан мукофотланади.

София, 1964 йил, йигирманчи апрель. Фашизм ва капитализмга қарши кураш марказий комитети» — деб ёзилган сўзларни ўқиймиз.

Анча кеч бўлиб қолди. Ёмғир тинимсиз ёғяпти. Бизнинг кайфиятимиз эса, мутлақо бошқача. У билан хайрлашдик. Ҳусанов шундай деди: «Имкониятдан фойдаланиб, болгариялик дўстларимни қизғин табриклайман, улар билан албатта учрашамиз деб, умид қиламан. . .».

Сиз бу суратда оператор-телеграфистка В. Тўраевани кўриб турибсиз. Тўраева ҳар куни, муттасил берилаётган об-ҳаво маълумотларини тайёрлашда яхши хизмат қилмоқда. Ўзбекистон об-ҳаво бюросида 4 йилдан буён ишлаётган бу меҳнатсевар аёл ўз насбдошлари орасида катта обрў қозонган.

Л. Глауберзон фотоси.

КИШИЛАР БИЛАН ИШЛАШ—АСОСИЙ ИШ

25 октябрда Тошкентда Ўзбекистон Касаба союзлари советининг пленуми бўлди. Ўзбекистон Касаба союзлари совети раиси М. А. Зоидовнинг докладида ва пленум қатнашчиларининг нутқларида партия XXIII съездининг экономика ва маданиятни янада ривожлантириш юзасидан белгилаган планларини муваффақиятли бажариш учун, хўжалик юритишнинг янги методларини жорий қилиш учун курашда касаба союз ташкилотларининг активлиги ортиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. Г. Ломоносов нутқ сўзлади.

Республика Касаба союзларининг ташкилотчилик ишлари услуби ва методларини янада такомиллаштириш чоралари белгиланди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ҳ. У. Усмоновга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони бериш тўғрисида

Ўзбекистон химия фани ва саноатини ривожлантиришда, илмий-педагогик кадрлар тайёрлашда қилган катта хизматлари ва ижтимоий ҳаётда актив қатнашганлиги учун профессор, пахта целлюлозаси химияси ва технологияси илмий-тадқиқот институтининг директори Ҳамдам Усмонович **Усмоновга** «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиумининг Раиси
Е. НАСРИДДИНОВА.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1966 йил 25 октябрь.
Тошкент шаҳри.

* * *

Атоқли олим, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, химия фанлари доктори, пахта целлюлозаси химия ва технологияси институтининг директори профессор Ҳамдам Усмонович Усмонов 50 ёшга тўлди.

Ҳ. Усмонов 1916 йилда туғилди. У 1937 йили В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг химия факультетини тугатади. 1941 йилда химия фанлари кандидати деган илмий даражани олишга муваффақ бўлади. Улуғ Ватан уруши йилларида у Совет Армияси сафида хизмат қилиб, Ватанимиз мустақиллиги учун олиб борилган буюк курашда фаол иштирок этади. Урушдан қайтгач, Ҳ. Усмонов ўзининг педагогик ва илмий фаолиятини бошлайди. У республикамиз учун муҳим янги соҳа бўлган — полимерлар химияси устида илмий тадқиқот ишлари олиб бора бошлайди.

Айниқса Ҳ. Усмоновнинг пахта целлюлозаси структураси ҳақидаги кашфиётлари жуда ҳам муҳимдир. Унинг раҳбарлигида чигит тукини химик йўл билан ажратиб олиш ва ундан фойдаланиш, ғўзапояни гидролизлаш бўйича жуда катта илмий ихтиролар қилинди. Табиий ва синтетик полимерлар ҳоссаларини модификация қилиш бўйича олиб борилган илмий тадқиқотлари эса Иттифоқимизда ва ҳатто чет элларда ҳам машҳурдир.

Ҳ. Усмонов ўзининг кўп йиллик илмий ва педагогик фаолияти билан Ўзбекистонда полимерлар фанининг ривожланишига катта ҳисса қўшди. Унинг ташаббуси билан республикамиздаги олий ўқув юртларида полимерлар бўйича кафедра ва проблема лабораториялари ташкил қилинди.

Академик Ҳ. Усмонов ўзининг педагогик фаолиятини 1935 йилда Тошкент Давлат университетида бошлади. Ҳозирги кунда эса у физикавий химия кафедрасини бошқармоқда. Ҳ. Усмонов йигирма фан кандидати ва бир фан докторини етиштириб чиқарди. У жуда кўп халқаро симпозиум ва конференцияларда иштирок этди.

Ҳ. Усмонов фақат талантли олимгина бўлиб қолмай, моҳир ташкилотчи ҳамдир. У 14 йил давомида учта химия институтининг директори лавозимида ишлади. Ана шу даврда юқори малакали химик мутахассислар етиштириш ишига ҳам алоҳида аҳамият берди.

Атоқли олим 200 дан ортиқ илмий иш яратди.

Бугун ана шу таниқли олимнинг юбилей кунида республика олимлари уни муборакбод қиладилар ва унга узоқ умр, ижодий изланишларида эса катта муваффақиятлар тилайди.

ФАН ОЛАМИДА

СУЯК ТЕЗ ЎСИШИ МУМКИНМИ?

Синган суякни даволаш, яъни уни тиклаш учун олимлар турли йўлларни қидирганлар. Витаминлардан фойдаланганлар, ультрабинафша нурларни ишга солиб кўрганлар. Баъзи табиблар эса, суякнинг синган жойига қовуқнинг шиллиқ пардасини улаш керак, деган фикрни ҳам айтганлар.

Лекин шундай бўлса ҳам суякнинг ривожланишидаги кўп томонлар сир бўлиб қолаверди. Бу — синган суякни тиклаш жараёнини ва организмнинг соғайишини қийинлаштирарди. Шунинг учун ҳам суяк синган вақтда уни гипслаб қўйиш бирдан-бир қулай йўл ҳисобланиб келди. Гипсланган пайтда организм жароҳат билан ўзи «олишиб», енгиб чиқиши керак. Бу айниқса кексаларни қийнар эди. Чунки уларнинг суяги жуда секин ва қийин ривожланади.

Суяк ривожланишини ўрганиш масаласи олимларни доимо қизиқтириб келди. Маълум бўлишича, суяк иккинчи марта синган пайтда уни биринчидагига нисбатан даволаш анча ўнгай бўлар экан. Энг муҳими, мана шу ҳодисанинг сабабини очиш керак эди.

Украина ССР Фанлар академияси зоология институтининг бўлим мудири, биология фанлари доктори Петр Мажуга суякни тез ўстирадиган янги рецепт ишлаб чиқди.

Тадқиқотчи рентген аппаратлари билан суякнинг ички қисмларини кузатиш ўрнига, уни нурсизлантириб, ўзи учун керак бўлган нарсаларнигина ажратиб текширди. Бу ўнгайлик билан қўлга киритилмади, албатта. Суякнинг қайта тикланишини кўрсатувчи препаратларни ишлаб чиқишга бир неча ой кетди.

Препаратлар микроскоп орқали кузатилганда жароҳат жойида майда тоғайчаларнинг пайдо бўлиши аниқланди. Тоғайчалар сиртқи қатламдан овқатланиб, бирорта ҳам қон томирлари йўқ эди. Лекин ички қисмларнинг ривожланиши секинлашиши натижасида тоғайлар «оч» қола бошладилар. Ана шунда уларга қон томирлар ёрдамга келди.

Тиниқ кўндаланг кесмада тоғайлар йўли пайдо бўлганлиги аниқ кузатилди. Қон томирлар яқинида жойлашган тўқималар маълум «сурилиш» кучига эга бўлар экан. Улар қаттиқ тоғайларга тақалиб, ўз орқаларидан қон томирларни бошлаб келаркан. Шундай қилиб, кислород етишмаслиги натижасида ҳалок бўлаётган тўқималарга организмнинг ўзи ёрдам юборар экан. Вақт ўтиши билан қаттиқ тўқималар борган сари тоғайга айлана боради, натижада тўқима ўзининг эластик ҳолатини йўқотади. Охири организм тоғайларни қутқариш учун курашиб, ўша ердаги тўқималарни бутунлай ўлдиради. Натижада ўлган тўқималарда суяк пайдо бўлади.

Шундай қилиб, суякнинг пайдо бўлиш жараёни билинди. Бу йўлни энди синган суякларни даволашда қўллаш мумкин эмасмикин? Ахир, синган суяк атрофида ҳам тоғайлар пайдо бўлиб, у аста-секин суякка айланади-ку.

Петр Мажуга Киев медицина клиникаси институтининг тажрибали ходими, медицина фанлари кандидати Иван Ватюк билан бирга суякнинг тикланишини тезлатадиган янги препарат яратдилар. Бу препаратнинг таъсири ит ва қуёнларда синаб кўрилди. Зўр таъсир кучига эга бўлган бу препарат билан даволанган ҳайвонлар ўн беш кундан кейин жароҳатланган оёқларини босиб юрган, йигирма кундан кейин эса деярли соғайган. Суякнинг ўсиши шунчалик яхши бўлганки, унинг синган жойини кейин рентген билан ҳам яхши кўриб бўлмаган. Шу вақт ичида эски усул билан даволанган ҳайвонлар эса юқоридагиларга қараганда уч марта секин тузала бошлаган.

Тадқиқотчилар тажрибани яна ҳам мураккаблаштирдилар. Ҳайвонлар суягининг қобиғидан бир сантиметрини арралаб ташладилар. Бундай ҳолда суяк деярли тикланмайди. Шу пайтгача: суякнинг ўзи қобиғи бўлмаса ривожланмайди, деган фараз бор эди. Илгариги усул билан даволанган ҳайвонлардан олинган натижа бу фаразни тасдиқлагандай бўлди — арралаб ташланган жойларда аста-секин юмшоқ тўқималаргина пайдо бўла бошлади. Янги препарат билан даволанган ҳайвонларда эса мутлақо бошқа ҳодиса рўй берди: арраланган жойда тезлик билан тоғайсимон жисмлар пайдо бўла бошлади. Вақт ўтиши билан улар суякка айланди.

Бу ажойиб препаратни ишлаб чиқиш ҳозир тугалланди. Янги дори ҳаётга йўлланма олиш арафасида турибди.

Александр Рожен.
(АПН)

ЕВРОПА ХАЛҚЛАРИ! ЕВРОПАДА ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА САМАРАЛИ ТАДБИРЛАРНИ АМАЛГА ОШИРИШ УЧУН КУРАШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан).

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОВЕТ ОЛИМЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ АНГЛИЯДА БЎЛИШИ

ЛОНДОН, 25 октябрь. (ТАСС). Кеча Англия Бош министри Гарольд Вильсон совет олимлари ва технологлари делегациясининг бошлиғи СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг раиси академик В. А. Кириллинни қабул қилди. Учрашув вақтида инглиз—совет илмий техника алоқаларига тааллуқли масалалар юзасидан суҳбатлашиб олинди.

В. А. Кириллин бошчилигидаги совет олимлари ва технологлари делегацияси Англия техника министрининг таклифига биноан жавоб визити билан бу ерда меҳмон бўлиб турибди.

Шу куни СССРнинг Буюк Британиядаги элчиси М. Н. Смирновский совет олимлари ва технологлари делегацияси шарафига қабул маросими ўтказди.

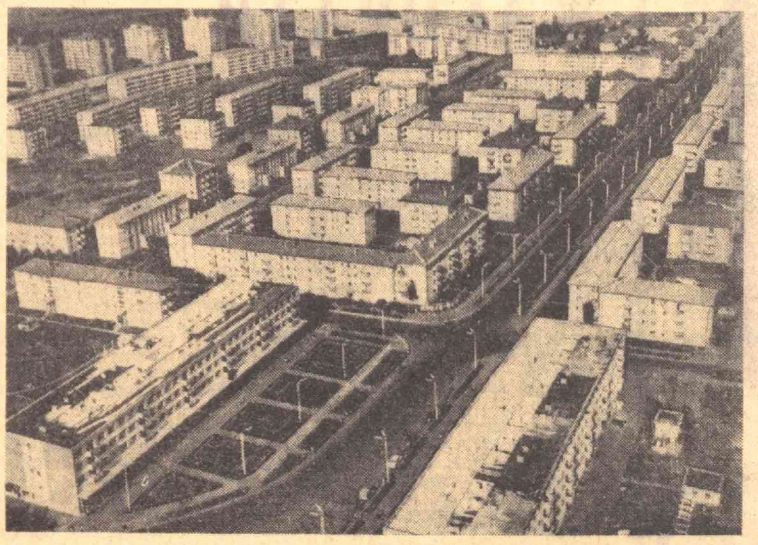

Георге Георгиу-Деж (Румыния Социалистик Республикаси) нефтчиларининг янги шаҳарчаси. У халқ ҳокимияти йилларида бевосита бой нефть конлари яқинида қад кўтарди.

Аджерпресс—ТАСС фотоси.

МУСТАҚИЛ ЗАМБИЯНИНГ ИККИ ЙИЛЛИГИ

24 октябрда Замбия халқи ўз мамлакати мустақил деб эълон қилинган куннинг икки йиллигини нишонлади.

Замбия халқи ва ҳукумати мустақил ривожланишнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ миллий экономикани ривожлантиришга киришдилар, Замбиянинг ер ости бойликларига ўзлари эга бўлиш учун кураш олиб бордилар. Ҳозир мамлакатда иқтисодий ривожланишнинг 18 ойлик дастлабки плани амалга оширилмоқда ва миллий ривожланишнинг 4 йиллик плани ишлаб чиқилмоқда.

Марказий Африкадаги бу мустақил республика экономикасининг асоси ва экспортининг 90 проценти мисдан иборат. Замбиянинг шимолида Африкада энг бой мис манбаи —машҳур «мис минтақаси» жойлашган. Бу ерда Замбия пролетариатининг қарийб 80 проценти ишлаб турибди. Бироқ шу вақтгача Замбиядаги ана шу минерал хазинага Англия, Жанубий Африка Республикаси ва Америка Қўшма Штатларининг жуда катта монополия бирлашмалари ҳукмронлик қилмоқда.

Замбиянинг чегараси ёнида, Жанубий Родезияда ирқчилик давлати пайдо бўлганлиги муносабати билан мамлакатда ҳақиқий иқтисодий мустақиллик учун кураш сўнгги вақтда айниқса кескинлашмоқда. Замбиянинг кечаги «хўжайинлари» бўлган инглиз мустамлакачиларининг сиёсати ҳамиша Замбия экономикасини Жанубий Родезияга маҳкамроқ боғлиқ қилиб қўйишга қаратилган эди. Шуни айтиш кифояки, денгизга чиқиш йўли бўлмаган Замбияни ташқи дунё билан боғлаб турган ягона темир йўл Жанубий Родезия территорияси орқали ўтади. Шунинг учун ҳам Кеннет Каунда бошчилигидаги Замбия ҳукумати ирқчилик занжирларини узишни ўзининг асосий вазифаларидан бири деб ҳисобламоқда. Жумладан, мустақил Танзания территорияси орқали ўтадиган темир йўл ва нефть қувури қуриш тўғрисидаги масала кўриб чиқилмоқда.

Саводсизлик ва касалликка қарши чинакам ҳужум бошланди. 1965 йил планлаштириш йили деб эълон қилинса, 1966 йил — маориф йили деб эълон қилинди. Мустақиллик йилларида мамлакатда 14 ўрта мактаб қурилди. Агар 1962 йилда мамлакатдаги бошланғич мактабларда 2500 ўқувчи ўқиган бўлса, 1966 йилда эса уларнинг сони 16 минг кишидан ошиб кетди. 1970 йилда ҳукумат умумий бошланғич таълим жорий қилишни планлаштирмоқда.

Замбия аҳолисига медицина хизматини яхшилаш учун тадбирлар қабул қилинмоқда. 1962 йилда мамлакатда атиги 270 врач ишлаган бўлса, 1966 йилда уларнинг сони 400 гача кўпайди.

Замбия ташқи сиёсатининг асосий принциплари — ҳеч қандай блокларга қўшилмаслик, барча мамлакатлар ва халқлар билан дўстлик ва ҳамкорликда бўлишдир. Замбия Жанубий Родезия, Ангола, Мозамбик билан умумий чегараларга эга бўлгани ҳолда ўз олдида иқтисодий қийинчиликлар турган бўлишига қарамай, қитъани империализм ва ирқчилик занжирларидан батамом озод қилиш учун оғишмай кураш олиб бормоқда.

В. ЕГОРОВ,
ТАСС шарҳловчиси.

Н. Г. САПИЛЬНИКОВ

Шу йил 25 октябрда Тошкент Олий партия мактабининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва экономика кафедрасининг мудири, профессор, иқтисод фанлари доктори Николай Георгиевич Сапильников вафот этди.

Н. Г. Сапильников 1909 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. 1931 йили Ўрта Осиё пахтачилик институтини тамомлагандан кейин у Қирғизистон ССРда совхоз агрономи бўлиб ишлай бошлади. Н. Г. Сапильников 1932 йилдан 1955 йилгача СоюзНИХИда ишлади. Бу ерда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва экономика секторига раҳбарлик қилар экан, у илмий тадқиқот фаолиятини педагогика ишлари билан қўшиб олиб борди. 1944 йилда Коммунистик партия сафига кирди.

Н. Г. Сапильников 1956 йилдан умрининг охиригача Тошкент Олий партия мактабининг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва экономика кафедрасига раҳбарлик қилди. Ўзбекистон ва Ўрта Осиёда партия ва совет кадрларини тайёрлаш ва қайта тайёрлаш соҳасида кўпгина ишлар қилди. Кўпгина ёш илмий ходимлар унинг шогирдларидир.

Н. Г. Сапильников йирик иқтисодчи олим эди. У қишлоқ хўжалик экономикаси ва суғориладиган деҳқончилик районларида айниқса пахтачилик зонасида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этишга бағишланган 80 дан ортиқ илмий ишлар ёзди. У жуда катта жамоатчилик ишлари олиб борди, иқтисод фанларини пропаганда қилишда актив иштирок этди.

Давлат олдидаги хизматлари учун Н. Г. Сапильников Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Ҳурмат белгиси» ордени ва СССР медаллари билан мукофотланди.

Николай Георгиевич Сапильниковни танийдиган барча ўртоқлари бу жонкуяр, ташаббускор ходим, талабчан коммунист, камтар ва сезгир дўст хотирасини ҳамиша қалбларида сақлаб қоладилар.

Ф. Б. Орипов, Д. А. Ражабов, В. Н. Наземнов, А. И. Милоградов, Б. Я. Ким, Д. М. Бобоев, Е. М. Гриднева, А. К. Доленко, Н. И. Исомиддинов, К. Е. Житов, А. Н. Михайлов, Т. Г. Мазитова, Н. Г. Малицкий, Н. П. Петров, Б. Н. Полетаев, М. Т. Ризаев, В. Т. Сизранцев, И. Н. Тогаев, Н. А. Хан, Т. Эрназаров, Д. Н. Юн, А. А. Янушкевич.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

ҒАРБИ-ЖАНУБИЙ АФРИКА МУСТАҚИЛ БЎЛИШИ КЕРАК

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXI сессияси бошлангандан бери бир ойдан кўпроқ вақт ўтди. Лекин сессия кун тартибига қўйилган 90 та масалани муҳокама қилишга эндигина киришилди. Бир ой давомида сессияда умумий сиёсий мунозаралар олиб борилди. Хусусан, Шарқи-Жанубий Осиёдаги аҳвол, қуролсизланиш, мустамлакачилик қолдиқларини тугатиш масалалари, Жанубий Африкадаги воқеалар атрофлича қараб чиқилди. Сессия қатнашчилари АҚШ, Англия, Португалия ва Ғарбий Германия империалистларининг миллий мустақиллик учун курашаётган халқларга қарши, халқаро тинчликка қарши олиб бораётган агрессив сиёсатини фош қилдилар.

Сессияда Жанубий Африкадаги ирқчиларнинг сиёсати ҳам кескин қораланди. Маълумки, Жанубий Африкада бутун ҳокимият аҳолининг фақат 10 процентини ташкил этадиган оқ танлилар қўлида бўлиб, маҳаллий аҳоли тамоман оғир шароитда кун кечирмоқда. Экин майдонларининг 87 проценти оқ танлилар ихтиёрида. Маҳаллий аҳоли эса мамлакатнинг шимолий қисмида тиканли симлар билан ўраб қўйилган махсус резервацияларда яшамоқда. Бу ерда ҳар ўн минг африкаликка битта врач тўғри келади. Ҳар йили фақат сил касалидан 10 минглаб киши халок бўлмоқда.

Мамлакатда маориф масаласи ҳам жуда танг аҳволда. Оқ танли ўқувчига ҳар йили 72 фунт стерлинг миқдорида маблағ сарфлангани ҳолда, негр ўқувчилар учун фақат 6.1 фунт стерлинг маблағ сарфланмоқда.

Ғарби-Жанубий Африка ўтган асрнинг 80-йилларида Германия мустамлакачилари томонидан босиб олинган эди. Улар африкаликларни 37 йил таладилар. Германия мустамлакачилари Ғарби-Жанубий Африка халқини бутунлай қириб ташлаш сиёсатини юргизган эдилар. «Бу халқ,—деб ёзган эди немис қўшинларининг бош қўмондони генерал фон Трота ҳукуматга юборган ахборотида,—халқ сифатида бутунлай қириб ташланиши керак».

Ирқчиларнинг сўзи билан иши бир бўлиб чиқди. Жуда қисқа вақт ичида мамлакат аҳолисининг 70-80 проценти қирилиб кетди. Масалан, геререо қабиласи 1904 йилда 60 минг кишидан иборат эди. Орадан 5-6 йил ўтгач бу қабиладан фақат 16 минг киши қолди, холос.

1920 йили Ғарби-Жанубий Африкани Жанубий Африка ирқчилари эгаллаб олдилар. Миллатлар Иттифоқи Жанубий Африка Республикасига бу мамлакатни идора қилишни топширар экан, бу ерда аҳолининг моддий ва маънавий фаровонлигини ошириш, қул савдосига барҳам бериш вазифасини қўйган эди. Лекин Жанубий Африка ирқчилари Германия мустамлакачиларидан ҳам ошиб тушди. Улар Ғарби-Жанубий Африканинг жуда катта олмос, қўрғошин, мис, вольфрам, рух ва қалайи запасларини таламоқдалар. Улар бу конларни 2010 йилга қадар АҚШ ва Англияга қарашли компанияларга ижарага топшириб қўйган. Биргина «Консолидейтед даймонд майнс» компаниясининг ўзи 1943—1962 йиллар ичида сарфлаган капиталидан 25 марта кўп, «Цумеб корпорейшн» компанияси эса 45 марта кўп фойда олди. Ишчиларга эса жуда кам ҳақ тўланмоқда. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг ҳужжатларида кўрсатилишича, европаликларга қарашли фермаларда ишлаётган африкаликка кунига 20-65 шиллинг, кон ишчиларига эса 25 центдан 1.5 долларгача ҳақ тўланмоқда.

Жанубий Африка ирқчилари Ғарби-Жанубий Африка халқининг озодлик ва миллий мустақиллик учун курашини бўғиш ва уни абадий асоратда сақлаш мақсадида бу ерда кўплаб ҳарбий базалар ва истеҳкомлар қурдилар. Замбия ва Жанубий Родезия билан чегарадош бўлган Каправи районида кейинги йилларда учта ҳарбий аэродром қурилди. Бу ҳарбий аэродромларда Англия ва АҚШдан келтирилган самолётлар турибди. Аэродромлар ва бошқа ҳарбий базаларда гитлерчиларнинг бутун Европага таҳдид солган қўшинларида хизмат қилган офицерлар, Жазоирдан қочиб кетган оасчилар хизмат қилаётир. Яқинда Ғарбий Германиядан келган гитлерчи жиноятчилар ҳам Жанубий Африкада бошпана топдилар.

Бутун дунё жамоатчилиги Ғарби-Жанубий Африка аҳолисининг тақдири учун қайғурмоқда. Бу республикадаги аҳвол 1946 йилдан буён Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг турли органларида 70 марта муҳокама қилинди. Уларда қабул қилинган қарорларда ирқчиларнинг Ғарби-Жанубий Африкада олиб бораётган сиёсати кескин қораланди. Бироқ, ирқчилар Ғарби-Жанубий Африка халқига эркинлик бериш тўғрисида ўйлашмаяпти ҳам.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXI сессиясида қатнашаётган Осиё ва Африканинг 54 мамлакатидан келган вакиллар Ғарби-Жанубий Африка халқига мустақиллик берилишини талаб қилувчи резолюция лойиҳасини тақдим этдилар. Сессия бу масала юзасидан ҳали бирор қарорга келгани йўқ. Лекин Англия, АҚШ делегациялари Осиё ва Африка мамлакатлари вакиллари томонидан мустамлакачиликка қарши кескин чоралар кўрилиши тўғрисида қатъий талаблар қўйилаётганидан чўчишиб қолди. Улар турли йўллар билан Жанубий Африка Республикаси ирқчиларининг Ғарби-Жанубий Африкага ҳомийлик мандатини сақлаб қолиш учун уринмоқдалар. Йўқ, ирқчиларнинг куни тугаяпти. Ғарби-Жанубий Африка мустақил бўлиб қолиши керак.

Б. АҲМЕДОВ,
«Совет Ўзбекистони» газетасининг штатсиз халқаро шарҳловчиси.

СУРИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 24 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: Сурия ташқи ишлар министри Иброхим Махус, Исроилнинг Сурияга қарши агрессияси эҳтимолдан холи эмас, деди. Иброҳим Махус Дамашқ университети студентлари олдида сўзга чиқиб, бундай агрессия эҳтимоли империализм ва реакция Суриядаги социалистик ва революцион режимни ағдариб ташлашга муваффақ бўла олмаганлиги натижасида туғилди ҳамда улар ана шу мақсадни амалга ошириш учун Исроилни сафарбар қилдилар, деди.

«Бу нарса бизни чўчитмади, деди Сурия министри,—чунки бизлар агрессияни даф қилишга тайёргарлик кўрган эдик». Иброҳим Махус шу муносабат билан мамлакатда граждан аҳолиси ҳарбий жиҳатдан тайёрланаётганлиги ва Суриянинг бутун территориясида қурол-яроғ ва ўқ-дори омборлари ташкил этилаётганлигини эслатиб ўтди.

Махус империалистлар Суриянинг нефть бойликларидан фойдаланиш имкониятига эга бўлиш мақсадида унга қарши фитна уюштирганликларини айтиб, Сурияни ҳар қандай агрессиядан ҳимоя қилиш учун бутун араб миллати отланади, деди.

АДАНДА ПОРТЛАШ

ЛОНДОН, 24 октябрь. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: кеча Адан атрофидаги нефть қувури икки марта портлаш натижасида шикастлантирилди. Ана шу нефть қувури орқали шаҳардан 22 километр узоқликдаги «Бритиш петролеум компани» нефтни тозалаш заводидан Аданга нефть ва газ келтирилади.

Портлаш натижасида, деди маҳаллий хавфсизлик органларининг вакили, нефть қувурида ёнғин бошланиб тезда ўчирилди. Бироқ Адан электростанциясига газ бериш тўхтатиб қўйилди.

Инглиз мустамлакачиларига қарши курашаётган Адан ватанпарварлари бу йил учинчи марта нефть қувурида диверсияни амалга оширдилар. Улар май ойида «Бритиш петролеум компани» компаниясига қарашли резервуарни портлатган эдилар. Резервуардаги 4 минг тонна керосин ёниб кетди. Июнь ойида эса ана шу компанияга қарашли нефть қувуридан бири портлатилган эди.

Потсдамда халқаро симпозиум

БЕРЛИН, 24 октябрь. (ТАСС). Кеча Потсдамда сунъий йўлдошларни кузатиш билан боғлиқ бўлган проблемалар юзасидан халқаро симпозиум очилди. Симпозиумда Совет Иттифоқи, Болгария, Чехословакия, Финляндия, Франция, Италия, Югославия, Голландия, Польша, Румыния, Венгрия, АҚШ ва Бирлашган Араб Республикасидан келган 130 дан кўпроқ олим ва мутахассис иштирок этмоқда. Симпозиум қатнашчилари йўлдошлар ёрдамида атмосферани тадқиқ қилиш тўғрисида 30 доклад тинглайдилар.

Югославия, Бирлашган Араб Республикаси ва Ҳиндистон раҳбарларининг учрашуви тўғрисида АХБОРОТ

ДЕҲЛИ, 24 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон, Югославия ва Бирлашган Араб Республикаси ўзларининг бугун эълон қилган қўшма ахборотида Америка авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилишини дарҳол тўхтатишга ва масалани тинч йўл билан бартараф этиш тўғрисидаги ҳар қандай музокараларда Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтини асосий иштирокчи деб эътироф қилишга даъват этди.

Югославия Президенти Тито, Бирлашган Араб Республикасининг Президенти Носир ва Ҳиндистон Бош министри Гандининг уч томонлама учрашуви тамом бўлгач, бугун имзоланган қўшма ахборотида ривожланаётган мамлакатлар олдида турган иқтисодий проблемаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши муҳимлиги таъкидлаб ўтилади.

Томонлар янги мустамлакачи давлатларнинг ёрдамдан тазйиқ ўтказиш учун фойдаланаётганликларини ҳам қораладилар.

МАНИЛАДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ

НЬЮ-ЙОРК, 24 октябрь. (ТАСС). Бугун эрталаб Манилада (Филиппин) етти мамлакат бошлиқларининг конференцияси очилди, деб хабар беради Ассошиэйтед Пресс агентлиги.

Маълумки, бу конференцияда АҚШ ва унинг Вьетнам халқига қарши агрессиясидаги шериклари қатнашади.

ҲАР ТЎҒРИДА

ЧУМЧУҚ ҚУТУЛИБ ҚОЛДИ

Бургут чумчуқни қувиб борарди. Кичкинина жонивор ҳалокатдан қутулиш учун Брест областидаги Столин районига қарашли Велемича қишлоқ Совети ижроия комитети жойлашган бинонинг эшигига ўзини урди. Коридорда бургут чумчуққа чангал урди, бироқ, чумчуқ тезлик билан бургутнинг панжасидан чиқди-да, қишлоқ Совети раисининг кабинетига учиб кирди. Шундай қилиб қишлоқ Совети чумчуқни йиртқичдан қутқариб қолди. Чумчуқ қўйиб юборилди, ўлдирилган бургут эса шу ердаги ўрта мактаб ўқувчиларига совға қилиб берилди. Болалар уни мактаб музейига қўйишади.

ИЛОН БИЛАН ОЛИШГАН МУШУК

Бу камдан-кам учрайдиган воқеа Арманистоннинг Дилижон шаҳри яқинида жойлашган Гош қишлоғида рўй берди. Колхозчи Месроп Амирханян оиласи меҳмонларни кутиб олишга тайёргарлик кўрарди. Месропнинг қизи Сардуш олти яшарли боласини боғда дарахт соясига ётқизиб қўйиб, дастурхон тузашга ёрдамлашарди. Кутилмаганда у боланинг ёнида қандайдир олишув бўлаётганини сезиб қолди. Яқинроқ келгач Сардуш донг қотиб қолди: боланинг шундай ёнгинасида мушук катта бир илон билан олишарди. Сардуш болани бағрига босганича уйига отилди. Илон чамбарак бўлган ҳолда мушукнинг тирноқлари орасидан чиқишга уринарди. Саккиз минутлик «жанг»дан сўнг илон жон берди.

(«НЕДЕЛЯ»дан).

ОБ-ХАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма областларида булут кам бўлиб, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқ томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат, 14-19, жанубда 22 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлади, жанубий-шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 1-3 даража иссиқ бўлиб, бир оз ер музлайди. Кундузи 16-18 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари
Х. ЁДГОРОВ.

БЕЛЬГИЯ—СОВЕТ ДЎСТЛИГИ ДЕКАДАСИ

БРЮССЕЛЬ. 24 октябрь. (ТАСС). Бу ерда Бельгия Совет дўстлиги декадаси тамом бўлди. Совет делегациясининг раҳбари, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиумининг раиси Н. В. Попова кеча декадани ёпишга бағишланган тантанали мажлисда сўзга чиқиб шуни таъкидладики, «Бельгия — Совет дўстлиги жамияти уюштирган ва муваффақиятли ўтган декада жамиятнинг Бельгия ва СССР халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантиришга қаратилган фаолиятида муҳим босқич ва Бельгия—Совет дўстлигини янада мустаҳкамлашнинг тимсоли бўлиб қолди».

Декадани ёпиш маросимида СССР космонавт учувчиси В. Николаева-Терешкова ва Бельгия—Совет дўстлиги жамиятининг бош секретари М. Сенже ҳам сўзга чиқдилар. М. Сенже: «декада умуммиллий характерга эга бўлди ва Бельгия ҳамда СССР халқлари ўртасидаги дўстлик байрамига айланиб кетди», деб айтди.

Декада кунлари Брюсселда очилган виставкада СССР Ташқи савдо министрлигининг 16 та Бутуниттифоқ бирлашмаси, СССР Фанлар академияси, ВЦСПС ва бошқа совет ташкилотлари қатнашдилар.

Нафис санъат саройининг катта залида совет кинофильмлари зўр муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Бельгия пойтахтининг аҳолиси умумиттифоқ моделлар уйи яратган кийим-кечакларнинг моделлари билан танишди. Совет артистлари уларга томошалар қўйиб беришди. Декада доирасида турли учрашувлар ва коллоквиумлар ўтказилди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек халқ қўшиқлари, 9.30—Чанг тароналари, 10.10 — Кинофильмлардан қўшиқлар, 10.30 —Концерт 10.55— Медицина ҳамма учун (рус.), 11.10 — «Ўзбекистонда олий таълимнинг ривожланиши» (суҳбат), 11.25—Камер куйлар, 12.15 — Спорт (рус.), 12.30—Опералардан парчалар, 13.30 — Е. Шумская ва И. Козловский куйлайди, 15.15 — «Республикада биринчи» (рус.), 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 18.10 — Дўстлар эстрадаси, 18.30 — Ўзбекистон халқ хофизи О. Имомхўжаев куйлайди, 19.20 — Қозоқ куйлари, 20.00 — Концерт, 20.45— «Байрам олди вахтасида» (репортаж), 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00— Коммунистик ахлоқ ва тарбия, 22.15 — Концерт (пахта теримида қатнашаётган шаҳарликлар учун), 22.40—Поэзия кечаси, 23.20—«Кечалар юлдуз санаб» (адабий-музикали композиция).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.20 — Юлдузча тележурнали, 19.00 — Қорақалпоғистон далаларида, 19.20—Концерт (халқ ҳофизлари).

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Пилипио (болалар учун), 17.25 — Г. А. Мушель, Виолончель ва фортепьяно учун соната, 18.00 — Ажойиботлар оламида 20 минут (илмий-оммабоп фильм), 18.20 — Рембрандт (телеспектакль), 20.10 — Тошкент янгиликлари.

Ўзбек тилида: 20.20 — Моҳир қўллар (мактаб ўқувчилари учун), 20.50 — Рассом билан бўлган воқеа (кинофильм), 21.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 21.30 — Киевлик қиз (бадиий фильмнинг 1-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 26/X да Боғчасарой фонтани, 27/X да Борис Годунов.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 26/X да Қотил, 27/X да Ой тутилган тунда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/X да Ёшликда берган кўнгил.

„Вечерний Ташкент"
ва
„Тошкент оқшоми"
ГАЗЕТАЛАРИГА
1967 йил учун
ОБУНА ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Обуна баҳоси: 1 йилга — 6 сўм, 6 ойга—3 сўм, 3 ойга—1 сўм 50 тийин.

Обуна «Союзпечать» бўлимларида ва агентликларида, алоқа бўлимларида, шунингдек иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

1966 йил 9 ноябрь кундуз соат 2 да, Тошкент давлат медицина институтининг илмий совети мажлисида, (акт зали), медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

Ш. С. Сайдиғаниев: «Болалар буйрак касаллигида кобальт, мис ва темир моддаларининг қондаги миқдорини текширишга доир» деган темада.

Ш. С. Долимов: «Нервсизлантирилган буйракни ва мия ортиғи олиб ташланган ҳайвонлар буйрагини цитологик ва гистохимик текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Карл Маркс кўчаси, 103-уй).

17 ҚИШЛОҚ ПРОФТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1966 ўқув йилига
17 ёшдан тортиб
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти экскаватор машинистлари тайёрлайди.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қиладилар: 7-10-синфни тамомлаганлик ҳақида аттестат ёки гувоҳнома, турар жойдан оилавий аҳвол ҳақида справка, соғлиғи ҳақида справка, 3x4 сантиметр ҳажмида 2 та фотокарточка, таржимаий ҳол. Паспорт, ҳарбий билет ёки приписка гувоҳномаси шахсан кўрсатилади.

Қабул қилинганлар стипендия, овқат, кийим ва ётоқ билан таъминланади.

Машғулотлар 15 ноябрдан ва 1 декабрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Фарғона область, Поп район, Уйғурсой посёлкаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТЕМИР ЙЎЛ РЕСТОРАНЛАРИ ВА БУФЕТЛАРИ ТРЕСТИГА

Қўқон, Марғилон, Коғон шаҳарларида ишлаш учун старший бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Привокзальная кўчаси, 9-уй, 2-қават, кадрлар бўлими.

Тошкент Олий партия мактабининг коллективи қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва экономика кафедрасининг мудири, профессор, иқтисод фанлари доктори

Николай Георгиевич
САПИЛЬНИКОВнинг

шу йил 25 октябрда бевақт вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қилади ва марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор этади.

Дафн қилиш маросими Олий партия мактаби биносида 26 октябрь соат 14 да бошланади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институти коллективи сектор мудири Илёс Ҳошимовга отаси

Маҳкам
ҲОШИМОВНИНГ

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши—В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 245. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 08847.